

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Bakalářská práce

Samospráva, hospodaření a rozvoj města Dobřichovice

Alena Sokolová

© 2023 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Alena Sokolová

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Samospráva, hospodaření a rozvoj města Dobřichovice

Název anglicky

Local government, economy and development of the municipality Dobřichovice

Cíle práce

Tématem bakalářské práce je problematika místní samosprávy, hospodaření a rozvoje města Dobřichovice (okres Praha-západ).

Cílem práce bude v rámci zvoleného tématu:

1. Charakterizovat hlavní socioekonomické ukazatele obce a vyhodnotit jejich vliv na vývoj a fungování místní samosprávy.
2. Identifikovat aktéry politického procesu v obci (lokální politické subjekty apod.).
3. Definovat charakter rozhodovacího procesu místní samosprávy v oblasti rozvoje obce.

Metodika

Práce bude postavena jako případová studie vybrané obce. Ke sběru dat budou využity zejména dvě základní techniky – studium dokumentů a dotazování. Dále budou použity další standardní metodologické postupy, především komparace.

Doporučený rozsah práce

30-40 stran

Klíčová slova

Dobřichovice, veřejná správa, zastupitelstvo, rada, starosta, rozpočet, rozvoj obce

Doporučené zdroje informací

Balík, S. Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky. Praha: Grada, 2009.

Bernard, J. (ed.). Endogenní rozvojové potenciály malých obcí a místní samospráva. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2010.

Čopík, J.; Kopřiva, R.; Čmejrek, J. Mayors as a variable in typologies of local governments: a case study of the Czech Republic. *Local Government Studies*, 47(2), 2021, s. 167-185.

Heinelt, H.; Magnier, A.; Cabria, M.; Reynaert, H. (eds.). Political leaders and Changing Local Democracy. *The European Mayor*. Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2018.

Peková, J. Finance územní samosprávy. Teorie a praxe v ČR. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2011.

Provazníková, R. Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. Praha: Grada Publishing, 2015.

Swianiewicz, P. An Empirical Typology of Local Government Systems in Eastern Europe. *Local Government Studies* č. 2, 2014, s. 292-311.

Předběžný termín obhajoby

2023/24 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Jan Čopík, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra humanitních věd

Elektronicky schváleno dne 27. 2. 2024

prof. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 28. 2. 2024

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 07. 03. 2024

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Samospráva, hospodaření a rozvoj města Dobřichovice" jsem vypracoval(a) samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor(ka) uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 15. března 2024

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala panu doktorovi Janu Čopíkovi za pomoc a podporu při zpracovávání problematiky mé bakalářské práce. Dále chci poděkovat vedení města Dobřichovice, konkrétně paní Ing. Zdeňce Klimkové, panu Ing. Vladimírovi Bezděkovi, panu Ing. arch. Filipovi Kándlovi a panu PhDr. Jiřímu Růžkovi za jejich názory, informace o dění ve městě a především vstřícnost, se kterou mi ochotně pomáhali v mém studijním úsilí.

Samospráva, hospodaření a rozvoj města Dobřichovice

Abstrakt

Téma bakalářské práce pojednává o samosprávě, hospodaření a rozvoji města Dobřichovice, přičemž práce je rozdělena na dvě části – teoretickou a praktickou.

Teoretická část definuje obsah veřejné správy, obec jako takovou včetně jejich členění, obecních orgánů a jejich kompetencí či působnost a funkce obce. Dále zahrnuje obsah majetku, jež obec vlastní a financuje prostřednictvím rozpočtu, kterým obec disponuje. Zmíněné jsou také příklady dokumentací, které obec spravuje.

Praktická část se zaměřuje na konkrétní obec Dobřichovice. Obsahuje popis dané obce z hlediska demografie, územního rozložení, dále konkrétní složení orgánů, které se starají o efektivní hospodaření a rozvoj obce a vybavenost, kterou obec disponuje. Mezi metody, které na případovou studii obce byly použity, jsou řazeny rozhovory s místními zastupiteli, studium veřejně dostupných dokumentů o obci a komparace obce z dlouhodobého časového hlediska.

Klíčová slova: Dobřichovice, zastupitelstvo, rada, starosta, rozpočet, rozvoj obce, veřejná správa

Local government, economy and development of the municipality Dobřichovice

Abstract

The topic of the bachelor thesis deals with self-government, economy and development of the municipality of Dobřichovice, while the thesis is divided into two parts – theoretical and practical.

The theoretical part defines the content of public administration, the municipality as such, including its division, municipal bodies and their competencies or the scope and functions of the municipality. It also includes the content of assets owned and financed by the municipality through the budget that the municipality has at its disposal. Examples of documentation administered by the municipality are also mentioned.

The practical part focuses on the specific village of Dobřichovice. It contains a description of the municipality in terms of demography, territorial distribution, as well as the specific composition of the bodies that take care of the effective management and development of the municipality and the amenities that the municipality has. The methods that were used for the case study of the municipality include interviews with local representatives, study of publicly available documents about the municipality and comparison of the municipality with the Central Bohemian Region from a long-term time perspective.

Keywords: Dobřichovice, municipal government, council, mayor, budget, community development

Obsah

1 Úvod	10
2 Cíl práce a metodika	11
2.1 Cíl práce	11
2.2 Metodika.....	11
3 Teoretická východiska	13
3.1 Veřejná správa	13
3.1.1 Státní správa	13
3.1.2 Samospráva	13
3.2 Obec	14
3.2.1 Působnost obcí.....	15
3.2.2 Členění obcí dle rozsahu výkonu přenesené působnosti.....	16
3.2.3 Funkce obce.....	17
3.2.4 Občan obce.....	18
3.3 Orgány obce.....	18
3.3.1 Zastupitelstvo obce	18
3.3.2 Rada obce	20
3.3.3 Starosta.....	20
3.3.4 Obecní úřad	21
3.3.5 Výbory a komise.....	21
3.4 Majetek obce	22
3.5 Rozpočet obce.....	24
3.5.1 Struktura územního rozpočtu	25
3.5.2 Rozpočtový proces.....	27
3.6 Dokumentace obce.....	29
3.6.1 Územní plán	29
3.6.2 Strategický plán	29
4 Vlastní práce	31
4.1 Charakteristika obce Dobřichovice.....	31
4.1.1 Demografie obce.....	31
4.1.2 Historie obce.....	35
4.2 Orgány místní samosprávy	36
4.2.1 Zastupitelstvo města.....	37
4.2.2 Rada města	43
4.2.3 Ostatní orgány města.....	47
4.3 Strategický plán rozvoje města.....	48
4.3.1 Doprava.....	48

4.3.2	Technická infrastruktura.....	49
4.3.3	Občanská vybavenost.....	49
4.3.4	Kultura, sport a turistika.....	50
4.3.5	Životní prostředí.....	52
4.3.6	SWOT analýza.....	53
4.3.7	Strategické priority a cíle – investiční příležitosti	53
4.4	Územní plán.....	57
4.5	Rozpočet a financování města	60
5	Zhodnocení výsledků	64
6	Závěr	65
7	Seznam použitých zdrojů	67
8	Seznam obrázků, tabulek, grafů a zkratk	69
8.1	Seznam obrázků	69
8.2	Seznam tabulek	69
8.3	Seznam grafů	69
8.4	Seznam použitých zkratk	70
9	Přílohy	71

1 Úvod

Samospráva obce je možností každého občana podílet se na rozvoji a chodu příslušné komunity a území, ve kterém má trvalé bydliště. Svou možnost podílu na rozvoji může využít účastí na komunálních volbách aktivně, v podobě kandidování do orgánů místní územní samosprávy nebo pasivně, kdy si zvolí své budoucí rozhodovatele o rozvoji a hospodaření obce. Může však orgánům podávat své podněty a návrhy na zlepšení chodu své obce.

Každá obec disponuje svým vlastním rozpočtem, jehož finanční prostředky využívá na udržování a fungování zavedených systémů v obci. Zmocněnci v čele se starostou poté rozhodují o účelném rozložení financí do různých oblastí a budoucích investic.

Všechny tyto činnosti a záležitosti jsou popsány v práci, která je rozdělena do dvou částí – teoretickou a praktickou.

Teoretická část je podložena názory a definicemi autorů odborné literatury dané problematiky. V první řadě definuje oblast veřejné správy, jejíž obsahem je mimo jiné již zmíněná samospráva. Do samosprávy spadá právě předmět práce, kterým je územní samosprávná jednotka – obec. V rámci vymezení obce jsou jmenována možná členění obcí a její orgány včetně svých funkcí a kompetencí. Dále část vymezuje funkce obce a postavení občana obce. Mezi další podkapitoly patří také majetek obce, rozpočet obce či dokumentace, kterou obec spravuje.

Praktická část se již zabývá konkrétní případovou studií obce Dobřichovice z hlediska rozvoje a hospodaření daného území. První kapitola představuje základní charakteristiku obce Dobřichovice, kde například uvádí, že se jedná o město nacházející se ve Středočeském kraji, v okrese Praha – západ na povodí řeky Berounky. Obsah kapitoly se dále týká složení obyvatelstva z hlediska počtu, věkové struktury a pohybu obyvatel.

Následující kapitola uvádí výčet orgánů místní komunální politiky, kdy v podkapitolách jednotlivých orgánů sděluje jejich konkrétní složení, vznik jednotlivých uskupení působících v místní politice a jejich vzájemné fungování.

V dalších oddílech se praktická část zabývá rozvojem území v podobě plnění územního plánu, řešené problematiky v jednotlivých oblastech a hospodařením obce z hlediska podoby rozpočtu a investičních priorit obce. Celá tato část je podložena rozhovory s místními zastupiteli, kteří práci svými názory a informacemi o dění v obci velmi obohatili.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Tématem bakalářské práce je problematika místní samosprávy, hospodaření a rozvoje města Dobřichovice (okres Praha-západ).

Cílem práce bude v rámci zvoleného tématu:

1. Charakterizovat hlavní socioekonomické ukazatele obce a vyhodnotit jejich vliv na vývoj a fungování místní samosprávy;
2. Identifikovat aktéry politického procesu v obci (lokální politické subjekty apod.);
3. Definovat charakter rozhodovacího procesu místní samosprávy v oblasti rozvoje obce.

Důvodem, proč si autorka vybrala právě město Dobřichovice, je velikost území a velká aktivita dění v obci z hlediska rozvoje, jež obsahuje mnoho materiálu ke zpracování bakalářské práci. Za cíl a důvod pro výběr této obce by se také dalo pokládat zjištění, proč jsou právě Dobřichovice vyhledávaným místem pro život mnoha lidí.

Výzkumné otázky:

1. V rámci literatury bylo zjištěno, že v rámci jednání zastupitelstev není vyloučeno konání neformálních setkání zastupitelů označovaných jako pracovní jednání či schůze, na nichž mohou zastupitelé záležitosti předem projednat, ale nemohou o nich rozhodovat (Mottlová, 2022 str. 20). Využívají tuto možnost i zastupitelé v Dobřichovicích?
2. Autoři Čmejrek a další (2010 stránky 43-44) ve své publikaci uvedli, že rada obce se schází dle potřeby, přičemž zasedání jsou neveřejná. S jakou pravidelností probíhají zasedání rady v Dobřichovicích a jak vlivné postavení v místní komunální politice má?

2.2 Metodika

Pro vypracování této bakalářské práce byl využit výzkumný postup, jež se snaží nahlédnout do fungování města Dobřichovice. Práce je zpracována formou případové studie zmíněného města.

Práce se skládá ze dvou částí – teoretické a praktické.

Teoretická část je vypracována na základě odborné literatury z oblasti tématu bakalářské práce mnoha autorů. Dalším podkladem byla i platná legislativa ČR.

V praktické části byly ke sběru dat využity zejména dvě základní techniky – studium dokumentů a dotazování. Z kvantitativního hlediska je práce podložena statistickými daty Českého statistického úřadu či daty webového portálu Ministerstva financí ČR s názvem Monitor, dále dokumenty z otevřených zdrojů, mezi něž patří zápisy ze zasedání zastupitelstva a dokumenty města uvedené na oficiálních stránkách Dobřichovic. Další použitou technikou byla také komparace.

Část je postavena ale zejména na základě rozhovorů se zastupiteli komunální politiky města Dobřichovice, konkrétně s místostarostou Ing. Michaelem Pánkem, radními Ing. arch. Filipem Kándlem a PhDr. Jiřím Růžkem a se zastupiteli paní Ing. Zdeňkou Klimkovou a panem Ing. Vladimírem Bezděkem. Otázky, jež byly předmětem rozhovorů se zastupiteli, jsou uvedeny v příloze 1.

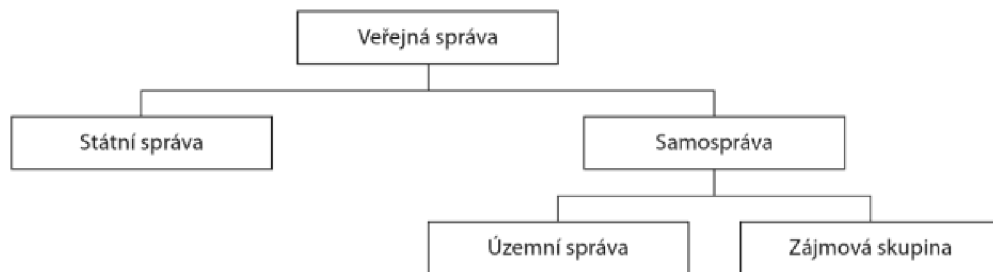
3 Teoretická východiska

3.1 Veřejná správa

Balík (2009) o veřejné správě uvádí: „*Jakákoli veřejná moc vykonávaná mimo moc zákonodárnou či soudní, je prováděna jako tzv. veřejná správa*“.

Veřejnou správu lze dle Provaníkové (2015) chápat jako systém, který je tvořen dvěma hlavními subsystemy, kdy hlavní subsystem představuje státní správa a druhý subsystem představuje samospráva.

Obrázek 1 - Schéma veřejné správy

Zdroj: (Provaníková, 2015 str. 12)

3.1.1 Státní správa

Provaníková uvádí, že státní správu stát vykonává prostřednictvím souhrnu institucí přímo nebo zprostředkovaně (územní samosprávou). (Provaníková, 2015 str. 11).

Dále autorka o státní správě konstatuje: „*Je přímo nebo zprostředkovaně řízena ústřední vládou, která představuje nejvyšší orgán moci výkonné a politické*“.

Peková a spol. (2002 str. 66) ve své publikaci uvádí, že pro státní správu není typická jen činnost výkonná, ale i moc nařizovací. Stát formou zákona deleguje správu na jiné subjekty, tedy např. na ústřední vládu, ministerstva, decentralizované správní úřady aj.

3.1.2 Samospráva

Samosprávu dělíme na dvě odvětví – územní a zájmovou.

Provaníková (2015) uvádí, že v rámci samosprávy v ČR existuje dvoustupňový systém:

1. základní jednotka územní samosprávy – obec;

2. vyšší územně samosprávný celek – kraj.

V prvním případě se jedná o zastupování zájmů určitého území, v druhém případě jsou zastupovány zájmy osob spojených určitými společnými zájmy, např. profesní komory.

Balík (2009 str. 11) ve své publikaci podotýká, že územní správa se podílí na výkonu tzv. zbývající části veřejné moci, která zbývá mimo státní moc. Zbývající veřejná moc je tedy svěřena nestátním subjektům v podstatě k samosprávnému obhospodařování veřejných záležitostí.

Provazníková (2015 str. 12) píše, že územní samospráva vykonává veřejnou správu na základě stanovené působnosti a ekonomických podmínek na územím menším, než je stát, tedy na území obce/kraje.

Dále autorka územní samosprávu uvádí, že „*územní samospráva je forma veřejné vlády a veřejné správy – umožňuje samostatné spravování věcí veřejných na území menším, než je stát*“.

Balík (2009 str. 12) mezi základní prvky samosprávy řadí:

- území nebo činnost, vůči kterým působí;
- osoby podřazené samosprávě;
- existence samosprávy jako právnické osoby se soustavou samosprávných orgánů;
- vlastní rozpočet a hospodaření.

3.2 Obec

Zákon o obcích (Zákon č. 128/2000 Sb.) obec definuje jako základní územní samosprávné společenství občanů, jež tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce. Je veřejnoprávní korporací, která má vlastní majetek, vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost vyplývající z těchto vztahů.

Obec lze definovat i jako reprezentanta veřejných zájmů, zájmů občanů a ostatních subjektů daného území nebo jako samostatný ekonomický subjekt s právní subjektivitou (Peková, a další, 2002).

K 1.1. 2023 se v České republice nachází 6258 obcí (Český statistický úřad, 2023).

„*Legislativa prostřednictvím zákonů určuje vznik a postavení jednotlivých stupňů územní samosprávy,*“ definuje obsah územní samosprávy Balík (2009 str. 15).

Dále pro autor rozlišení uvádí, že výjimečné postavení má hlavní město Praha, jež je současně vyšším územně samosprávným celkem a jeho postavení je upraveno zvláštní právní normou, kterou je zákon č. 13/2000 Sb., o hlavním městě Praze.

Obce jsou v zákoně o obcích (2000) stupňovány dle níže uvedených kritérií:

1. Obec s minimálním počtem 3000 obyvatel je městem, stanoví-li tak na návrh obce předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády;
2. Městys, stupeň obce, pokud tak stanoví předseda Poslanecké sněmovny po projednání s vládou. Balík podotýká: „městys ... je typ obcí velikostně a významově stojí mezi městem a vsí,“ (Balík, 2009 str. 21);
3. Statutární města, která se mohou členit na městské obvody nebo městské části s vlastními samosprávnými orgány.

Níže v tabulce 1 lze vidět přehled počtů obcí v jednotlivých stupních škály obcí:

Tabulka 1 - Přehled obcí dle jednotlivých úrovní v číslech

Celkový počet obcí	6258
Města	609
Městysy	231
Statutární města	27

Zdroj: vlastní zpracování, (Český statistický úřad, 2024)

3.2.1 Působnost obcí

U územní samosprávy nefunguje hierarchická struktura – nadřízenost/podřízenost, neboť každá obec má své samostatné kompetence, do kterých jiný územní celek nemůže zasahovat (Provazníková, 2015 str. 27).

Peková s Pilným (2002) ve své publikaci uvádí: „*Obec plní funkce vymezené příslušným zákonem..., především vlastní samosprávnou funkci obce, v ČR tzv. samostatná působnost v záležitostech, o kterých může samostatně rozhodovat.... V některých zemích plní i přenesené funkce, v ČR tzv. přenesená působnost, v rámci vykonávání státní správy v tzv. smíšeném modelu místní správy*“.

Podle slov Balíka (2009) platí, že vše, co spadá do samostatné působnosti, je vázáno pouze právním řádem, nikoli pokyny jiných stupňů veřejné správy jako je kraj či stát.

Ve výčtu všech kompetencí, které spadají do samostatné působnosti, Balík (2009) uvádí záležitosti jako je např. hospodaření obce, rozpočet obce, trvalé a dočasné peněžní fondy obce, vydávání obecně závazných vyhlášek, zřízení obecní policie, stanovení orgánů samosprávy apod. a dále dle zvláštních zákonů např. územně plánovací dokumentace, zřizování jednotky dobrovolných hasičů, zřizování a správa mateřských, základních a základních uměleckých škol aj.

§7 zákona o obcích (2000) uvádí: „*Státní správu, jejíž výkon byl zákonem svěřen orgánu obce, vykonává tento orgán jako svou přenesenou působnost*“.

Mezi činnosti vykonávané v přenesené působnosti patří záležitosti např. v oblasti školství, sociální péče, zdravotnictví, silniční doprava. Hlavní náplní obce v rámci přenesené působnosti je vydávání nařízení obce (Peková, a další, 2002).

Další činností vykonávanou v přenesené působnosti je např. projednávání přestupků, rozhodování o místních a účelových komunikacích apod. (Provazníková, 2015 stránky 29-30).

3.2.2 Členění obcí dle rozsahu výkonu přenesené působnosti

Dle Balíka (2009) je nutné zmínit kategorie obcí, které oproti „obyčejným“ obcím, vykonávají přenesenou působnost ve výrazně větším rozsahu.

K 31.12.2002 byly zrušeny okresní soudy, jejichž pravomoci byly rozděleny dvěma směry: koncentrací (vzhůru) na krajské úřady a dekoncentrací (dolů) na vybrané větší obce, které jsou označovány jako obce s rozšířenou působností (dále ORP) nebo obce s pověřeným obecním úřadem (Balík, 2009).

Obec s rozšířenou působností je zároveň obcí s pověřeným obecním úřadem (Provazníková, 2015 str. 29).

Dále Balík (2009) dle přenesené působnosti liší obce na 8 skupin:

- všechny obce;
- obce s matričním úřadem;
- obce se stavebním úřadem;
- obce s pověřeným obecním úřadem;
- obec s rozšířenou působností;
- statutární města;
- Brno se zvláštní přenesenou působností;
- hlavní město Praha.

Provazníková (2015) uvádí, že obce s pověřeným obecním úřadem jsou oprávněny v rámci přenesené působnosti vykonávat činnosti jako je rozhodování ve správním řízení v prvním stupni o právech, právech chráněných zájmech a povinnostech osob, zajišťování voleb do Parlamentu ČR, zastupitelstev krajů/obcí a do Evropského parlamentu, rozhodování o poskytování peněžité a věcné dávky nebo půjčky nebo kompetence orgánu ochrany přírody apod.

U obcí s rozšířenou působností Provazníková (2015) vysvětluje, že se jedná o kompetence v rámci přenesené působnosti, kterými jsou ku příkladu záležitosti evidence obyvatel, vydávání občanských průkazů a cestovních dokladů, vykonávání státní správy lesů, dávky a sociální služby, kompetence živnostenského úřadu a mnoho dalších.

Níže v tabulce lze vidět, kolik je obcí v ČR dle výkonu přenesené působnosti.

Tabulka 2 - Přehled obcí dle míry přenesené působnosti

Typ obce	Počet obcí
Všechny obce	6258
Obce s matričním úřadem	1271
Obce se stavebním úřadem	703
Obec s pověřeným obecním úřadem	388
Obce s rozšířenou působností	205
Statutární města	27
Brno se zvláštní přenesenou působností	1
Hlavní město Praha	1

Zdroj: vlastní zpracování, (Portál veřejné správy, 2023)

Nejvíce je v republice z výčtu všech 6258 obcí zastoupen typ obce s matričním úřadem.

3.2.3 Funkce obce

Balík (2009 stránky 30-31) ve své publikaci uvádí, že v ČR je situace komplikována dvojitou působností obcí – samostatnou, přenesenou.

Následující funkce obcí jsou zaměřeny na pravomoci z oblasti samostatné působnosti:

- politická – volby a ustavování orgánů, vytváření partnerství s dalšími obcemi, pojmenovávání ulic, rozhodování o členství v dobrovolných svazcích včetně mezinárodních;

- ekonomická – sestavování rozpočtu, schvalování závěrečného účtu, hospodaření s majetkem, zřizování peněžních fondů, zakládání a rušení právnických osob a organizačních složek územních samosprávných celků, poskytování a přijímání darů.;
- sociální – zakládání mateřských, základních či středních škol, sportovišť, zdravotnických zařízení, pečovatelských domů pro staré občany, klubů důchodců, kulturních zařízení, zřizování hřbitovů apod.;
- ekologická – zajišťování čistoty obce, svoz a likvidace odpadů, odvádění a čištění odpadních vod.;
- bezpečnostní – zřízení obecní policie;
- infrastrukturní – správa a provoz zařízení zřízených obcí pro uspokojování potřeb občanů – údržba komunikací, vodovodů, kanalizace apod.;
- prognostické – slouží k přípravě plnění dalších funkcí – schvalování programu rozvoje obce, územního plánu, regulačního plánu, přijímání dokumentů ohledně rozvoje v různých oblastech v budoucnosti.

3.2.4 Občan obce

Dle zákona o obcích (Zákon č. 128/2000 Sb.) se občanem obce rozumí fyzická osoba, která je státním občanem ČR a je v obci hlášena k trvalému pobytu.

Mezi oprávnění občana staršího 18 let patří právo volit či být volen v místních komunálních volbách, dále je oprávněn se vyjadřovat na zasedání zastupitelstva a nahlížet do zápisů zasedání, do usnesení rady, výborů a komisí nebo také nahlížet do rozpočtu a závěrečného účtu obce a vyjadřovat se k jejich návrhům na zasedání zastupitelstva či písemně.

3.3 Orgány obce

Obec samostatně spravuje zastupitelstvo obce společně s dalšími orgány, kterými jsou rada obce, starosta, obecní úřad a zvláštní orgány obce (Čmejrek, a další, 2010).

3.3.1 Zastupitelstvo obce

Čmejrek a další (2010 str. 39) definuje zastupitelstvo obce jako základní orgán obecní samosprávy, o jehož složení rozhodují přímo občané v obecních volbách.

Počet členů se určuje na základě velikosti obce, což je znázorněno v níže uvedené tabulce 3.

Tabulka 3 - Počet členů zastupitelstva dle členů obyvatel

Počet obyvatel	Počet zastupitelů
do 500	5–15
500 – 3 000	7–15
3 000 – 10 000	11–25
10 000 – 50 000	15–35
50 000 – 150 000	25–45
nad 150 000	35–55

Zdroj: vlastní zpracování, (Čmejrek, a další, 2010)

Členové zastupitelstva jsou voleni formou tajného hlasování na dobu 4 let. (Mottlová, 2022 str. 18).

Podstatou je skutečnost, že reprezentant voličů, v podobě zastupitele, není vázán žádnými příkazy, pokyny či nařízeními, a dokonce je povinen hlasovat a svůj mandát vykonávat pouze podle svého svědomí (Balík, 2009 str. 67).

Balík (2009 str. 68) dále uvádí povinnost zastupitele účastnit se zasedání zastupitelstva a plnit úkoly, které mu orgán uložil. Dále je povinen v rámci své funkce hájit zájmy občanů a vystupovat tak, aby nebyla ohrožena vážnost jeho funkce.

Čmejrek a další konstatuje, že zastupitelstvo obce rozhoduje ve věcech v rámci samostatné působnosti.

Autor mezi tyto záležitosti řadí např. schvalování programu rozvoje, rozpočtu a závěrečného účtu obce, zřizovat a rušit výbory jako své poradní orgány, vdávat obecně závazné vyhlášky obce a mnoho dalších jiných kompetencí, kterými zastupitelstvo v rámci své působnosti disponuje. V případě, že není zřízena rada obce, vydává zastupitelstvo i nařízení obce.

Mottlová (2022 str. 20) v publikaci píše o jednání zastupitelstva, které zastupitelstvo obce pořádá dle potřeby, avšak musí se konat jednou za 3 měsíce. Není vyloučeno konání neformálních setkání zastupitelů, označovaných jako pracovní jednání či schůze, na nichž

můžou zastupitelé záležitosti předem projednat, ale nemohou o nich rozhodovat. Z toho plyne, že zasedání zastupitelstva musí být veřejná.

Zasedání řídí starosta obce, který je zároveň povinen zasedání svolat na základě žádosti třetiny zastupitelů či hejtmána kraje. Usnášeníschopné je zasedání, na němž je přítomna nadpoloviční většina členů zastupitelstva.

Dále autorka (2022 str. 21) uvádí, že o průběhu zasedání se pořizuje zápis.

3.3.2 Rada obce

Rada je výkonným orgánem a v samostatné působnosti podléhá zastupitelstvu obce, v rámci přenesené působnosti rozhoduje na základě zákona (Peková, a další, 2002 str. 99). Čmejrek a další (Čmejrek, a další, 2010 stránky 43-44) konstatují, že rada se nevolí v obci, kde zastupitelstvo nepřekročí počet 15 členů.

Počet členů rady je vždy lichý, tedy 5, 7, 9 nebo 11 radních. Klesne-li počet pod 5 členů rady, pravomoci přebírá zastupitelstvo obce či starosta. Činnost rady končí i tehdy, kdy v průběhu funkčního období klesne počet zastupitelů pod 11 členů a na prázdné mandáty nenastoupí náhradníci.

Autoři dále uvádějí, že rada obce se schází podle potřeby, přičemž jejich zasedání jsou neveřejná. Balík (2009 str. 73) doplňuje, že není stanovena perioda scházení rady.

Čmejrek a další (2010 str. 44) pokračují, že zasedání jsou mimo svou neveřejnost obdobná jako u zastupitelstva. Taktéž jako zastupitelstva je usnášeníschopná při přítomné nadpoloviční většině všech členů. Dále obdobně pořizuje z proběhlého zasedání zápis.

Mezi kompetence rady Balík (2009 stránky 73-74) řadí např. zabezpečování hospodaření podle schváleného rozpočtu, vydávání nařízení obce, plnění funkce zřizovatele právnických osob či organizačních složek s výjimkou obecní policie, zřizuje a ruší odbory jako své poradní orgány, schvaluje organizační řád obecního úřadu a mnoho dalších pravomocí, kterými v rámci obou působností disponuje.

3.3.3 Starosta

Balík (2009 str. 74) považuje za nejviditelnější orgán obecního zřízení starostu obce. Je to ovšem paradox, protože ačkoli zastupuje obec navenek, sám o sobě je spíše orgánem bez pravomocí.

Čmejrek a další (2010 str. 45) uvádějí, že starosta spolu s místostarosty jsou voleni zastupitelstvem obce z řad svých členů. Za výkon své funkce jsou odpovědni zastupitelstvu obce.

Autoři dále konstatují, že starosta i místostarosta musí být občanem České republiky.

Mezi pravomoci starosty, Balík (2009 str. 75) řadí odpovědnost za informování občanů o činnosti obce, může po policii požadovat spolupráci při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku, zpravidla svolává a řídí zasedání zastupitelstva i rady a podepisuje zápisy z nich a vykonává mnoho dalších kompetencí, jimiž disponuje, pokud zastupitelstvo nestanoví jinak.

Zejména v malých obcích, kde má zastupitelstvo obce méně než 15 členů, se rada obce nevolí a její pravomoci vykonává starosta obce (Chmelík, a další, 2022).

3.3.4 Obecní úřad

Mottlová (2022 str. 25) vymezuje složení vedení obecního úřadu, které tvoří starosta, místostarosta, tajemník obecního úřadu (je-li tato funkce zřízená) a další zaměstnanci zařazení do obecního úřadu.

Dále autorka z hlediska působnosti uvádí, že obecní úřad v rámci samostatné působnosti plní úkoly, které mu uloží zastupitelstvo nebo rada obce a pomáhá výborům a komisím v jejich činnosti. Obecní úřad však vykonává činnosti zejména v přenesené působnosti s výjimkou věcí, které spadají do působnosti jiného orgánu, což je například vydávání nařízení, krizové řízení, přestupková komise aj.

3.3.5 Výbory a komise

Dle Balíka (2009 str. 78) si zastupitelstvo může zřídit své iniciativní a kontrolní orgány, kterými jsou výbory. Nejedná se tedy o samostatné orgány obce, ale orgány orgánů obce (Mottlová, 2022 str. 22).

Balík (2009 str. 78) dále konstatuje, že zastupitelstvo má povinnost vždy zřídit 2 výbory – kontrolní a finanční. V obci, kde žije alespoň 10 % občanů hlásících se k jiné národnosti, zastupitelstvo obce má povinnost zřídit výbor pro národnostní menšiny. Výbory mají vždy lichý počet členů, v čele je předseda, jež musí být zastupitel.

Mottlová (2022 str. 22) konkretizuje, že oba výbory musí být minimálně tříčlenné a členem nesmí být starosta, místostarosta, tajemník OÚ, ani jiná osoba zabezpečující rozpočtové či účetní práce na OÚ.

Autorka také v publikaci uvádí rozdíl v zadavateli činností jednotlivým výborům.

V případě finančních a kontrolních výborů jsou činnosti uvedeny v zákoně, ostatní výbory plní činnosti stanovené zastupitelstvem obce. Hlavní náplní finančního výboru je kontrola hospodaření obce s majetkem a finančními prostředky či jiné úkoly, kterými výbor pověří zastupitelstvo obce. Kontrolní výbor se zabývá kontrolou plnění usnesení zastupitelstva a rady obce, dále kontroluje, zda ostatní výbory a obecní úřad dodržují právní předpisy na úseku samostatné působnosti a plní další řadu úkolů, které mu stanoví zastupitelstvo obce.

Dle slov Čmejrk a dalších (2010 str. 49) je i rada obce, stejně tak jako zastupitelstvo, oprávněna zřizovat své poradní orgány – komise. Komise je taktéž výkonným orgánem, jestliže jí byl svěřen výkon přenesené působnosti, proto může být jen osoba, jež prokázala zvláštní odbornou způsobilost v oblasti přenesené působnosti svěřené komisi.

Mottlová (2022 str. 23) doplňuje, že výkon přenesené působnosti svěřuje komisi starosta po projednání s krajským ředitelem.

Čmejrek a další (2010 str. 49) dále uvádí, že komise je za svou činnost odpovědná radě obce, avšak ve věcech přenesené působnosti ve svěřené oblasti odpovídá starostovi obce.

Mottlová (2022 str. 24) dodává, že v případě správního řízení je nadřízeným orgánem krajský úřad.

3.4 Majetek obce

Vlastnictví majetku je jeden z nejdůležitějších předpokladů existence územní samosprávy. (Peková, a další, 2002 str. 89).

Chmelík a Váňa (2022 str. 66) potvrzují již výše zmíněnou informaci, že obce jsou veřejnoprávní korporace, které zpravidla mají vlastní majetek a hospodaří podle vlastního rozpočtu. Dále obce autoři v tomto směru považují také „*za vlastníky se zvláštním posláním, které spočívá především v plnění veřejných úkolů a potřeb*“.

Provazníková (2015 str. 209) uvádí, obec hospodaří se svým majetkem samostatně, bez zásahu státu nebo jiných článků veřejné správy. Mohou vstupovat do smluvních vztahů a mohou majetek nakupovat, pronajímat či prodávat.

Peková a spol. (2002 str. 89) dělí majetek, který obec vlastní, dle podoby:

- nemovitosti;
- movité věci;
- majetková práva;
- peněžní prostředky;
- cenné papíry;
- nehmotná aktiva.

Dále autorka majetek člení dle své příslušnosti s jednotlivými příklady:

- k veřejně prospěšným účelům – budova a zařízení školy;
- k výkonů samosprávy – resp. k výkonu samosprávných i přenesených funkcí – budova a zařízení obecního úřadu;
- k podnikání – majetek vložený do komunálních podniků či společností s ručením omezeným apod.

Obec musí svůj majetek chránit před zničením, poškozením, zneužitím či odcizením (Chmelík, a další, 2022).

3.5 Rozpočet obce

Provazníková (2015 stránky 51-52) uvádí, že v rámci soustavy veřejných rozpočtů jsou na úrovni územních samosprávných celků sestavovány rozpočty obce a rozpočty kraje – územní rozpočty. Územní rozpočty můžeme také označovat jako decentralizované peněžní fondy.

Veřejné rozpočty se sestavují na jedno rozpočtové období, jež je shodné pro celou rozpočtovou soustavu a ve většině zemí je shodné s kalendářním rokem, stejně tak i v ČR, uvádí Peková a další ve své publikaci (2002 str. 137). Dále vymezují veřejný rozpočet jako:

- peněžní fond;
- bilanci;
- finanční plán;
- nástroj veřejné politiky.

Autoři ve své publikaci konkrétně u rozpočtu ve smyslu peněžního fondu uvádí, že je vytvářen, rozdělován a používán na principu nenávratnosti, neekvivalentnosti a nedobrovolnosti.

Rozpočet jako bilance vyrovnává běžné a kapitálové příjmy s výdaji. Rozpočet musí být vždy vyrovnan, avšak může nastat situace, kdy příjmy jsou nižší než výdaje – deficitní rozpočet. Tato situace se řeší pomocí použití rezerv vytvořených v minulosti či využitím návratných finančních prostředků (úvěrů). Deficitní (schodkový) rozpočet lze schválit, pokud bude možné schodek uhradit úsporami z minulých let či smluvně zabezpečenou

zápůjčkou, úvěrem, návratnou finanční výpomocí či výnosem z prodeje komunálních dluhopisů emitovaných obcí (Kypetová, a další, 2022 str. 48).

Druhým případem je situace, kdy příjmy převyšují výdaje a jedná se tak o rozpočet přebytkový (Peková, a další, 2002 str. 138).

Dle Pekové a dalších (Peková, a další, 2002 stránky 140-142) se rozpočet rozumí také jako finanční plán na rozpočtové období, které se v ČR a většině zemí shoduje s kalendářním rokem. Během celého období postupně přicházejí jednotlivé druhy příjmů na příjmový účet a z účtu výdajového se postupně hradí potřeby.

Posledně autoři uvedly rozpočet jako nástroj veřejné politiky, kdy v případě např. státního rozpočtu stát záměrně využívá příjmy, výdaje státního rozpočtu a rozpočtové saldo k ovlivňování chodu ekonomiky. Provazníková (2015 str. 52) toto pojetí rozpočtu nazývá jako nástroj prosazování cílů municipální a regionální politiky.

3.5.1 Struktura územního rozpočtu

Jako veřejný rozpočet se rozkládá na běžnou bilanci a kapitálovou bilanci (Peková, a další, 2002 str. 138).

Oddělení běžného hospodaření od investičního (kapitálového) umožňuje přehledně analyzovat, na co jsou vynakládány daňové i nedaňové příjmy a dále analyzuje nutnost využívání návratných příjmů na financování investic a únosnou výší dluhové služby (Provazníková, 2015 str. 60).

Peková a další (Peková, a další, 2002 str. 143) příjmy veřejných rozpočtů člení na:

- z hlediska návratnosti
 - nenávratné příjmy – příjmy plynoucí do veřejného rozpočtu od různých subjektů (občanů, firem aj.) – daně, dávky, příjmy z pronájmu apod.;
 - návratné příjmy – příjmy na dobu určitou, které se po této době musí vrátit subjektu, který prostředky půjčil – úvěry;
- z časového hlediska
 - běžné – daňové (nenávratné), nedaňové (návratné i nenávratné);
 - kapitálové – spíše jednorázové, nedaňové, návratné i nenávratné;

- podle míry závaznosti
 - obligatorní (mandatorní) – povinné ze zákona – správní poplatky, daňové příjmy;
 - fakultativní – zavedení a výběr závisí na rozhodnutí příslušného orgánu veřejné správy – uživatelské poplatky;
- dle plánovatelnosti
 - plánovatelné – stabilní zdroj financování potřeb – mandatorní redistribuční transfery;
 - neplánovatelné – nahodilé.

Provazníková (2015 str. 61) uvádí vztah mezi běžným a kapitálovým rozpočtem, který spočívá v tom, že příjmy, jež se vztahují na financování investičních potřeb, které přesahují období jednoho rozpočtového období, kalendářního roku, se zachycují v kapitálovém rozpočtu.

Autorka uvádí přehled jednotlivých příjmových a výdajových položek běžného i kapitálového rozpočtu:

Tabulka 4 - Schéma běžného rozpočtu

Příjmy	Výdaje
<ul style="list-style-type: none"> • daňové: <ul style="list-style-type: none"> - svěřené daně; - sdílené daně; - místní (a regionální) daně; - správní poplatky (daně). 	<ul style="list-style-type: none"> - všeobecné veřejné služby (veřejná správa apod.); - veřejný pořádek (policie, hasiči apod.); - vzdělání; - péče o zdraví (veřejné zdravotnictví atd.); - bydlení; - komunální služby; - na podnikání; - ostatní běžné výdaje (nahodilé, placené pokuty apod.); - placené úroky; - běžné dotacím jiným rozpočtům
<ul style="list-style-type: none"> • nedaňové: <ul style="list-style-type: none"> - uživatelské poplatky za služby; - příjmy z pronájmu majetku; - příjmy od vlastních neziskových organizací; - zisk z podnikání; - ostatní. 	
<ul style="list-style-type: none"> • přijaté transfery: <ul style="list-style-type: none"> - běžné dotace ze státního rozpočtu; - běžné dotace ze státních fondů; - od územních rozpočtů; - ostatní běžné příjmy (nahodilé, přijaté dary, sankce apod.) 	

Zdroj: (Provazníková, 2015 str. 61)

Tabulka 5 - Schéma kapitálového rozpočtu

Příjmy	Výdaje
<ul style="list-style-type: none"> - z prodeje majetku; - kapitálové přijaté dotace z rozpočtové soustavy; - příjmy z půjček apod.; - příjmy z emise vlastních obligací; - přebytek běžného rozpočtu; - dary na investice apod. 	<ul style="list-style-type: none"> - na investice; - kapitálové dotace jiným rozpočtům; - na nákup obligací, akcií; - poskytované střednědobé a dlouhodobé půjčky; - splátky dříve přijatých půjček; - krytí deficitu běžného rozpočtu.

Zdroj: (Provazníková, 2015 str. 62)

Jak Kypetová a další (2022 str. 52) konstatují, příjmy daňového charakteru jsou nejvýznamnějším zdrojem financování obcí, v průměru totiž zahrnují více než 70 % celkových příjmů obcí. Daňové příjmy autorka rozděluje na dvě kategorie, kdy v prvním případě se jedná o daňové příjmy získané na základě zákona o rozpočtovém určení daní, jež zahrnují zejména sdílené daně. Do druhé kategorie řadí další daňové příjmy v podobě výnosů z místních poplatků, správních poplatků a plateb vztahujících se k ochraně životního prostředí aj.

Finanční správa (2024) uvádí v oblasti daňového systému ČR rozpočtové určení daní k 1.1.2024, jež je graficky znázorněno v příloze uvedené na konci této práce. Lze vidět, že daň z přidané hodnoty, daň z příjmů fyzických osob, včetně osob výdělečně činných a příjmů ze závislé činnosti má obec nárok na část inkasa v podobě 24,92 % z celostátního hrubého výnosu daně. Oproti tomu daň z příjmů právnických osob či daň z nemovitých věcí obcím připadá ze 100 %.

3.5.2 Rozpočtový proces

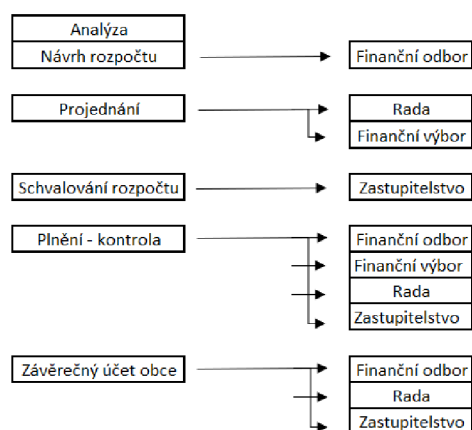
Žádný zákon ani vyhláška neupravují každý detail přípravy, projednávání a schvalování rozpočtu, tedy proto není rozpočtový proces stejný ve všech obcích, některé fáze a zásady však zůstávají shodné (Kypetová, a další, 2022 stránky 48-49).

Provazníková (2015 str. 63) pod rozpočtovým procesem rozumí souhrn činností, jež jsou nezbytné k řízení hospodaření územního samosprávnému celku v daném rozpočtovém

období. V ČR se rozpočet sestavuje na jeden kalendářní rok, rozpočtový proces je však delší a to zpravidla 1,5 až dva roky.

Autorka v níže uvedeném obrázku 2 znázornila schéma pořadí jednotlivých fází včetně orgánů, které jsou k jednotlivým činnostem oprávněny.

Obrázek 2 - Jednotlivé fáze rozpočtového procesu včetně oprávněných orgánů

Zdroj: (Provazníková, 2015 str. 64)

Návrh sestavuje zpravidla výkonný orgán obce – finanční odbor, kdy jako podklad návrhu použije rozpočtový výhled (Provazníková, 2015 str. 63). Kypetová (2022 str. 49) doporučuje odvíjet rozpočet od jeho příjmové strany, kdy nejdříve výkonný orgán musí odhadnout, jaké příjmy může obec čekat v kalendářním roce, pro který je rozpočet sestavován a od toho následně plánovat výdaje. Dále doplňuje obsah této fáze, kde se zvažuje i možnost získat dotaci či varianta využitá návratných finančních zdrojů v podobě úvěrů, zápůjček, emisí vlastních komunálních dluhopisů aj.

Provazníková (2015 str. 63) dále informuje, že sestavený návrh projednává finanční výbor a rada obce dle místních podmínek. Schvalování rozpočtu je výhradně v kompetenci zastupitelstva. Schválený rozpočet však musí být pravdivý, reálný a úplný. Tyto zásady nachází svůj význam při kontrole plnění rozpočtu a jeho vyhodnocení během roku. Přehled o skutečném plnění a zpracování závěrečného účtu sestavují výkonné orgány, jakožto finanční odbor a rada obce. Schválení vypracovaného spadá do kompetence volených orgánů. Dále je obec povinna nechat si přezkoumat své hospodaření za uplynulý rok, kdy o tuto činnost požádá buď krajský úřad nebo auditora.

Dle zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů (Zákon č. 250/2000 Sb.) územní samosprávný celek zveřejní rozpočet na svých webových stránkách do 30 dnů ode dne

jeho schválení, současně tak učiní na úřední desce. Zveřejněn zůstane po celý kalendářní rok až do zveřejnění rozpočtu na následující rozpočtový rok.

3.6 Dokumentace obce

Mezi dokumenty obce spadají písemnosti z oblasti územního plánování jako např. územní plán obce, dále také strategický plán obce. Některé územní jednotky z oblastí u povodí řek a možnosti ohrožení vodní živelnou pohromou do obsahu své dokumentace řadí i povodňový plán obce.

3.6.1 Územní plán

Svaz měst a obcí ČR (2022 str. 102) vymezuje územní plánování jak soustavnou činnost, která umožňuje usměrňovat rozvoj daného území s ohledem na veřejné i soukromé zájmy. Z hlediska veřejného zájmu chrání a rozvíjí přírodní, civilizační a kulturní hodnoty území.

Dle slov Ministerstva pro místní rozvoj ČR (2016) je územní plán základní koncepcí rozvoje území obce, včetně ochrany jeho hodnot, funkčního a prostorového uspořádání a koncepci uspořádané krajiny. Mimo jiné územní plán vymezuje zastavěné území, zastavitelné plochy nebo plochy přestavby a zároveň stanovuje podmínky jejich využití.

Pořízení tohoto dokumentu však není povinné. Pokud je však pořízen, řeší vždy komplexně celý území obce a je závazný pro pořízení regulačního plánu a pro rozhodování o území.

Stavební zákon (2021) územní plán formuluje jako základní koncepční dokument k usměrňování územního rozvoje a ochrany hodnot území obce. Vymezuje zastavěné území, urbanistickou koncepci, koncepci veřejné infrastruktury, uspořádání krajiny, veřejně prospěšné stavby aj. Dále může také vymezit plochy a koridory územních rezerv a území členit na lokality podle převažujícího charakteru a mnoho dalších záležitostí týkající se územního plánování.

Dále zákon jmenuje orgán, který rozhoduje o pořízení a vydání územního plánu obce a tím je zastupitelstvo dané obce.

3.6.2 Strategický plán

Svaz měst a obcí ČR (2022 str. 91) ve své příručce zastupitele uvádí, že strategické plánování rozvoje obce je zaznamenáno prostřednictvím dokumentu „Strategický plán obce“, ve kterém se hodnotí současná situace a možné vývojové směry, na základě kterých

se vymezí rozvojové cíle. Plán tedy stanoví cíle a měřítka, která ověřují úroveň jejich plnění. Proces plánování pomáhá nejen dosahovat vlastních cílů rozvoje, ale také se přizpůsobovat měnícím se podmínkám okolního světa.

Pavlík (2014 stránky 24-25) uvádí, že strategické řízení je nástrojem pro řízení státní a správy a samosprávy a realizace strategie města se stává součástí veřejných služeb.

Dále autor vymezuje 10 největších chyb obcí při stanovování vizí a strategie, mezi které např. patří:

- stanovení priorit bez ohledu na finanční dopad na rozpočet města;
- potřebnost cílů není komunikována s veřejností;
- cíle a vize jsou stanoveny na základě programu kandidujících subjektů bez ohledu na jejich účelnost a hospodárnost;
- vize a cíle vycházejí z dotační politiky státu nebo Evropy, ne ze skutečných potřeb města;
- další.

Oproti tomu uvádí i 10 zásad správného fungování, mezi které např. řadí:

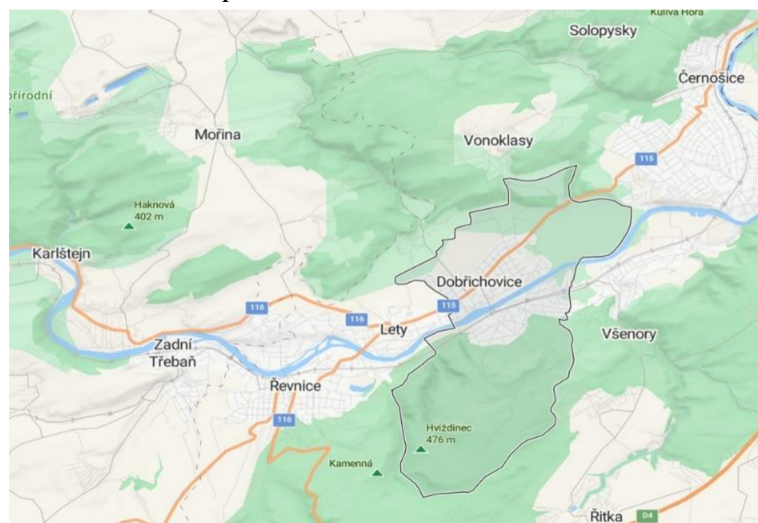
- vize je ambiciózní, ale realizovatelná;
- Strategický plán zastupitelstvo schvaluje až po jeho veřejném projednání s občany a s významnými partnery z města a jeho okolí;
- Strategický plán řeší otázky plnění cílů pro krátkodobý, střednědobý a dlouhodobý rozvoj města.
- Strategický plán je vodítkem pro rozhodování zastupitelů, podnikatelů a občanů při realizaci investičních záměrů;
- další.

4 Vlastní práce

4.1 Charakteristika obce Dobřichovice

Obec Dobřichovice nese od roku 2006 status města, které se nachází jihozápadně od hlavního města Prahy, tedy v okrese Praha – západ, ve Středočeském kraji a spadá do správního obvodu obce s rozšířenou působností Černošice. Jedná se o atraktivní letovisko pro turisty, jež celé obklopují hluboké lesy a jehož jádrem protéká řeka Berounka.

Obrázek 3 - Dobřichovice na mapě

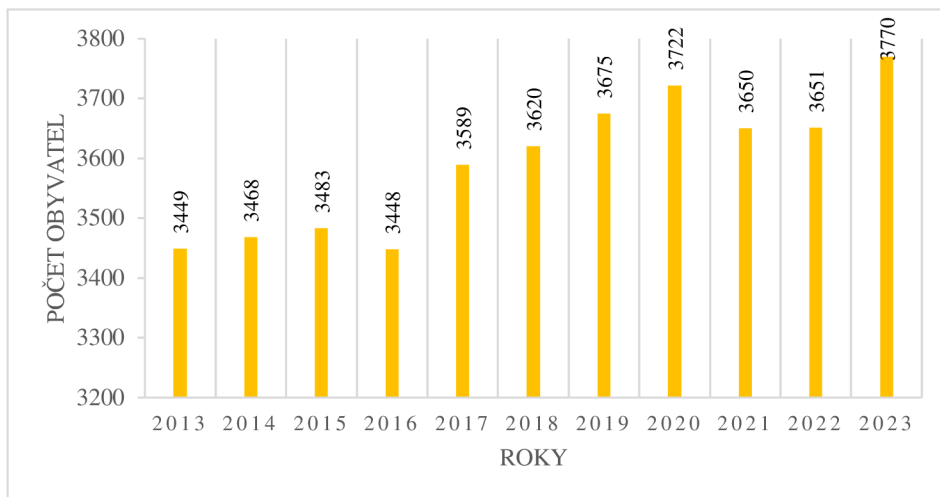
Zdroj: (Google Mapy)

4.1.1 Demografie obce

V Dobřichovicích žije 3770 obyvatel (k 1.1. 2023), přičemž město částečně obývají i chataři ve více než 200 rekreačních obydlích, kteří však nejsou započítáni do celkového počtu obyvatel. Dobřichovice společně s okolními obcemi, jako jsou Černošice, Černošice-Mokropsy, Řevnice, Všenory, Karlštejn, Hlávčovice a Zadní Třebáň, patří do suburbanizačního pásma Prahy, které se od 90. let minulého století vyznačuje relativně vysokými přírůstky obyvatelstva, a to především vlivem migrace. Díky geografické poloze blízko hlavního města, kam vede dobré dopravní spojení, se město stává velmi žádaným místem pro bydlení.

Níže v grafu 1 lze vidět, jak se vyvíjí počet obyvatel za posledních 10 let.

Graf 1 - Vývoj počtu obyvatel města Dobřichovice mezi lety 2013–2023

Zdroj: vlastní zpracování, (Český statistický úřad a, 2024)

Z grafu lze vyčíst, že počet obyvatel za posledních 10 let spíše roste. K výraznějšímu poklesu, přesněji -72 obyvatel, došlo v roce 2021, což je přikládáno epidemii COVID-19. V celkové sumě převažuje počet žen, který činí 1935 obyvatelek, nad počtem mužů s číslem 1835 obyvatel. Zastupitelka Klimková v rozhovoru uvedla, že za posledních 20 let vzrostl počet obyvatel o necelý tisíc, což nepovažuje za úplně dramatické číslo. Dále konstatovala existenci možnosti dalšího růstu, protože bytové možnosti ve městě jsou a budou. Obec samozřejmě růst obyvatel sleduje.

V tabulce 6 je vyobrazeno složení obyvatel města z hlediska průměrného věku populace v komparaci se Středočeským krajem taktéž za posledních 10 let, ovšem u Středočeského kraje nebyla dohledána data k roku 2023.

Tabulka 6 Vývoj průměrného věku obyvatel Dobřichovic mezi lety 2013-2023

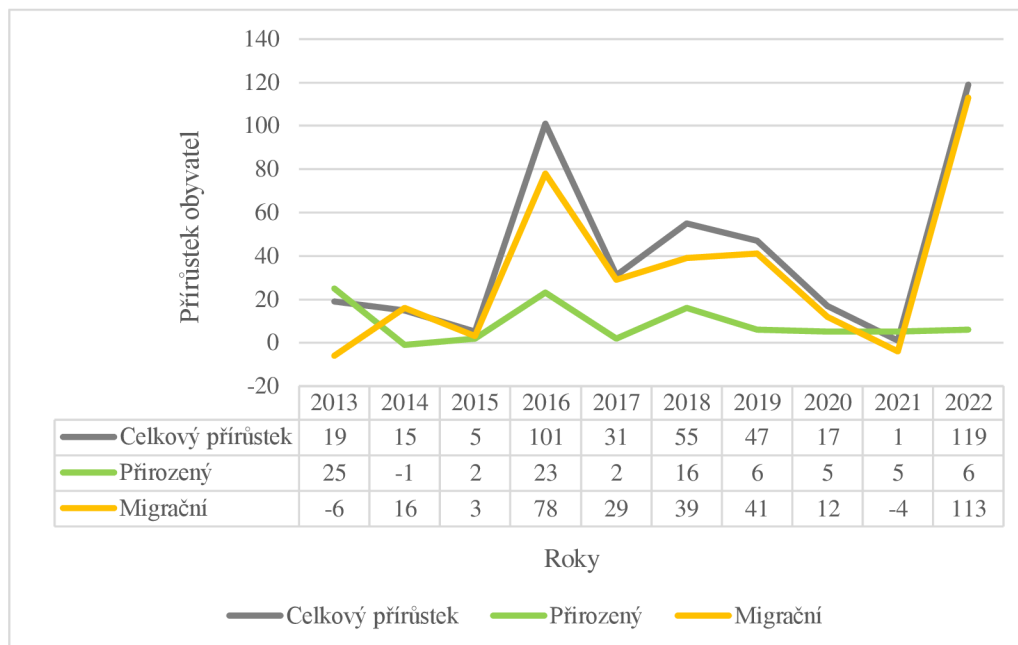
Dobřichovice				Středočeský kraj			
Rok	Celkem	Muži	Ženy	Rok	Celkem	Muži	Ženy
2013	39,2	38,1	40,2	2013	40,6	39,3	41,8
2014	39,4	38,2	40,6	2014	40,7	39,4	41,9
2015	39,5	38,4	40,7	2015	40,8	39,6	42
2016	39,9	38,7	41,1	2016	41	39,7	42,2
2017	40,1	38,8	41,3	2017	41,1	39,9	42,3
2018	40,1	38,7	41,5	2018	41,2	40	42,4
2019	40,1	38,6	41,6	2019	41,3	40,1	42,5
2020	40,2	38,6	41,7	2020	41,4	40,2	42,6
2021	40,2	38,8	41,6	2021	41,5	40,2	42,7
2022	40,4	38,8	42	2022	41,3	40,1	42,5
2023	40,2	38,9	41,5	2023	X	X	X

Zdroj: vlastní zpracování, (Český statistický úřad, 2024)

Průměrný věk obyvatel k 1.1.2023 činí 40,2 let, přičemž po celou časovou řadu let 2013-2023 tvoří starší populaci spíše ženy, a to jak v Dobřichovicích, tak obecně ve Středočeském kraji. Z tabulky lze vidět, že průměrný věk v obci má rostoucí tendenci, vyjma roku 2023, kdy průměrný věk v Dobřichovicích klesl o 2 desetiny. Příčinou poklesu věku celku je v tomto případě snížení průměrného věku u žen o 5 desetin čísla. Ve výsledku lze tedy říct, že populace v Dobřichovicích spíše stárne. Tato poznání lze říct i o Středočeském kraji, kde se však průměrný věk populace liší vždy o jednu či dvě jednotky, nebo jen o desetiny a populace je tak v kraji nepatrně starší. Během období se celkový průměrný věk lišil nejvíce v roce 2013, kdy populace Dobřichovic byla o skoro 1 a půl roku mladší. Příčinou toho byl nižší průměrný věk žen, jehož hodnota byla během uvedeného časového období taktéž nejrozdílnější v této kategorii.

Zajímavým ukazatelem je v případě této obce vývoj obyvatel dle přírůstku, který je přirozený nebo migrační, tedy přistěhovaných a odstěhovaných obyvatel.

Graf 2 - Vývoj obyvatel dle přírůstku v letech 2013–2022

Zdroj: vlastní zpracování, (Český statistický úřad, 2024)

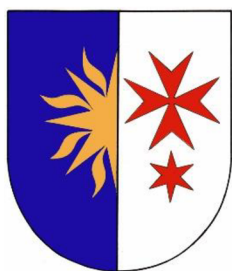
Přirozený přírůstek zde tolik nepřispívá růstu populace, jeho hodnoty v letech 2013-2022 v průměru činí zaokrouhleně 9 obyvatel za rok. Oproti tomu výraznější přínos pro růst obyvatel nese migrace, kdy průměrný přírůstek přistěhovaných činí zaokrouhleně 32 obyvatel za rok. Hodnoty jsou u přirozeného přírůstku jsou získané rozdílem živě narozených a zemřelých obyvatel, u migračního přírůstku rozdílem přistěhovaných a odstěhovaných.

Důvodem převahy migračního přírůstku nad přirozeným je velké množství výstavby bytových objektů a domů, které se stále zvyšuje. Dle slov zastupitele Růžka zde nepanuje bytostně skokový vývoj, jen v případě vybudování sídliště za parkem se stal velký demografický skok. Jinak se počet obyvatel vyvíjí celkem plynule a nepůsobí to nějak velký problém. Dle názoru zastupitele Pánka by populace bez nových lidí spíše stagnovala. Kándl v rozhovoru uvedl, že rychlý přísun dalších lidí stávající obyvatelé vnímají jako změnu, která se jim z principu nelíbí tím, že to je změna.

4.1.2 Historie obce

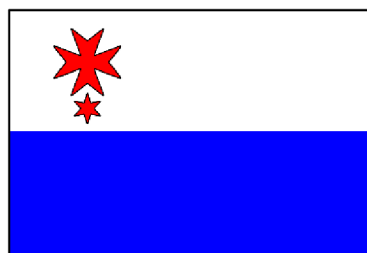
Historie města byla poprvé písemně zaznamenána 6. dubna 1253, kdy obec patřila rytířskému řádu Křižovníků s červenou hvězdou, jejichž symbol nalezneme ve znaku města.

Obrázek 5 - Znak města Dobřichovice

Zdroj: (Dobřichovice, 2024)

Obrázek 4 - Vlajka města Dobřichovice

Zdroj: (Dobřichovice, 2024)

Původní osídlení je však starší, protože první osada stála v místech dnešního Karlíka, obce vzdálené 1,5 kilometru od Dobřichovic. Usadil se zde slovanský rod Dobřichův, od kterého je odvozen dnešní název města. Během třicetileté války byla obec vypálena Švédy společně s dobřichovickým zámekem, velkou historickou chloubou města.

Zámek byl vystavěn z původní tvrze do renesanční podoby. Patřil, stejně jako v té době město, řádu Křižovníků s červenou hvězdou. (*kudyznudy.cz*) Kromě zámku Křižovníci v Dobřichovicích lesy a hájovny, mnoho polností, velký statek, domek šafáře, zahrady, park, sýpku a mnoho dalšího majetku. Dále v roce 1862 zde byla otevřena čtyřtřídní škola a o rok později je zahájen provoz na železnici Praha-Plzeň. Roku 1872 obec postihnou historicky doložená povodeň (500letá voda). Povýšení na městys dosáhne obec v roce 1876. Od 80. let 19. století začíná velký rozvoj obce v podobě staveb vil zámožných Pražanů, stavba prvního mostu přes Berounku. Počátkem 20. století se buduje druhá kolej železnice, na Berounce nový jez, mnoho rodinných domů, vodovod, sokolovna a nová budova školy. V letech 1941 a 1947 zasáhly obec další velké povodně, načež se jako ochrana před povodněmi staví podél obou břehů hráze.

Po 2. světové válce zde vládou komunisté, přičemž obec ztrácí své kompetence, příjmy, ale i majetek. Výsledkem komunistické činnosti zde vznikla stanice Ústředního a kontrolního ústavu zemědělského, továrna na zpracování kamene, areál zemědělského družstva a sportovní areál – 2 sportovní haly, ubytovna, fotbalové hřiště s atletickou dráhou, volejbalové a tenisové kurty. Dalším dílem je ocelová lávka pro pěší namísto

přívozu, mateřská škola a nová školní budova, čistírna odpadních vod a postupné budování uličních řad, kam se připojují jednotlivé domy.

V roce 1981 postihne obec další povodeň, kdy se osvědčí postavené hráze, které zabránily úniku vody do ulic.

Po listopadu 1989 se vrací samostatnost obcí, kterou však blokuje obrovský vnitřní dluh – obcím chybí plyn, vodovod ve 2/3 a ten stávající vyžaduje velké opravy stejně jako nová kanalizace, která byla nekvalitně postavena. Dále je zanedbána i elektrická a telefonní síť.

V roce 2002 zažily Dobřichovice nejničivější živelnou pohromu ve své historii v podobě povodní. Voda zaplavila celou polovinu obce a zcela zničila lávku pro pěší. Tím napáchala škody vyčíslené na desítky milionů korun.

Dalším důležitým, ovšem pozitivním, datem je 26. září 2006, kdy se Dobřichovice staly dle rozhodnutí předsedy poslanecké sněmovny městem.

Město Dobřichovice je velmi udržované a stále se rozvíjí, s čímž souvisí hlavní téma této bakalářské práce.

4.2 Orgány místní samosprávy

Hlavní tváří v čele obce, je nyní Ing. Petr Hampl, který plní funkci starosty již třetí volební období. Dále je vedení obce tvořeno 2 místostarosty, kterými jsou Ing. Michael Pánek a Ing. Radka Alexy.

Kolektivním orgánem je zastupitelstvo města, složené z 15 členů ze tří různých uskupení. Protože zastupitelstvo má uvedený počet členů, byla zřízena i rada města, která je zastoupena starostou, místostarosty a dalšíma dvěma zastupiteli, kterými jsou PhDr. Jiří Růžek a Ing. arch. Filip Kándl.

Vedení obce je dále tvořeno 2 výbory – finančním, jež je zastoupen třemi členy a kontrolním, který zastupuje pět členů.

Níže v tabulce 7 lze vidět souhrn orgánů a jejich složení, doplněný o počet členů dle příslušnosti ke stranám.

Tabulka 7 - Přehled uskupení orgánů obce – vlastní zpracování dle dat ČSÚ

Orgány obce	Celkový počet členů	Uskupení	Počet členů stran
Zastupitelstvo	15	Fórum občanů Dobřichovic	4
		ODS a nezávislí kandidáti	7
		„Společně pro Dobřichovice“	4
Rada	5	ODS a nezávislí kandidáti	3
		„Společně pro Dobřichovice“	2
Finanční výbor	3	Fórum občanů Dobřichovic	1
		ODS a nezávislí kandidáti	1
		Společně pro Dobřichovice	1
Kontrolní výbor	5	Fórum občanů Dobřichovic	3
		ODS a nezávislí kandidáti	1
		„Společně pro Dobřichovice“	1

Zdroj: (Český statistický úřad.a, 2024) – vlastní zpracování

Z tabulky vyplývá, že největší zastoupení v orgánech města má uskupení koalice ODS a nezávislí kandidáti, kdy v součtu mezi orgány vystupuje 12krát. Konkrétně v zastupitelstvu se 7 členy tvoří 46,7 %, tedy skoro polovinu orgánu. Dále většinově vyniká v městské radě, kde je strana zastoupena 3 členy, tedy ve více jak polovině počtu členů rady. V ostatních dvou poradních orgánech je zastoupení již srovnatelné s ostatními uskupeními v podobě jednoho člena na orgán. Uskupení „Společně pro Dobřichovice“ a Fórum občanů Dobřichovic mají součet zastoupení rovný, vystupují v orgánech 8krát. Obě skupiny mají obsaženy stejný počet členů i v zastupitelstvu v podobě 4 příslušníků. Fórum pro Dobřichovice však nenašlo zastoupení ve všech orgánech města, konkrétně v radě. V kontrolním výboru ale nabylo převahu v celkovém počtu se 3 členy.

Oproti tomu členové „Společně pro Dobřichovice“ po volbách do jednotlivých orgánů doplnili 2 místa v radě města a 1 místo ve finančním výboru i v kontrolním výboru.

4.2.1 Zastupitelstvo města

Zastupitelstvo Dobřichovic je tvořeno 15 členy, jehož složení dle příslušnosti ke stranám je uvedeno výše v tabulce 4, ve které lze vidět, že největší podíl účasti v zastupitelstvu má strana ODS a nezávislí kandidáti, a to 7 zastupitelů.

V čele zastupitelstva vystupuje starosta města Ing. Petr Hampl.

Tabulka 8 uvádí přehled sum kandidátů a zvolených zastupitelů v posledních 3 volebních obdobích, včetně průměrného věku těchto skupin a počtu žen. V posledních dvou řádcích tabulky je uvedena i volební účast pasivní (v %).

Tabulka 8 - Přehled volební účasti aktivní i pasivní ve 3 posledních volebních obdobích

Volební období	2014-2018	2018-2022	2022-2026
Kandidátní listiny	4	4	3
Počet kandidátů	60	48	45
z toho ženy	20	16	16
Průměrný věk kandidátů	47,27	49,69	52,96
Kandidáti do 45 let	28	19	9
Počet volených zastupitelů	15	15	15
z toho ženy	3	3	6
Průměrný věk zastupitelů	49,40	50,33	51,93
Zastupitelé do 45 let	6	7	3
Oprávnění voliči	2667	2777	2748
Volební účast	55,27	54,81	52,58

Zdroj: data ČSÚ – vlastní zpracování

Jak lze v tabulce 8 vidět, zájem o kandidaturu mezi 1. a 2. volebním obdobím z daného výčtu období poměrně výrazně klesl, a to o 12 kandidátů a nadále mírně klesá i v posledním období 2022-2026.

Počet žen se však výrazně neliší a po mírném poklesu oproti období 2014-2018 v posledních 2 obdobích zůstává stejný.

Z hlediska věku se do kandidatury hlásí spíše starší občané, jelikož průměrný věk se pohybuje okolo 50 let a v porovnání jednotlivých období má rostoucí tendenci. Toto poznání lze soudit i dle počtu kandidátů do 45 let, který má poměrně výraznou klesající tendenci.

Počet 15 členů zastupitelstva za poslední 3 volební období zůstává stejný. Změnu obsahu zastupitelů lze však vidět z hlediska pohlaví, kdy se počet žen v zastupitelstvu v posledním období zvýšil na 6 žen.

Z pohledu na věk je situace dost podobná jako u kandidatury. Průměrný věk zastupitelů se pohybuje taktéž okolo 50 let. Ačkoli se počet zastupitelů do 45 let mezi prvníma dvěma obdobími výrazně nezměnil, a naopak vykázal nepatrnou známku růstu o jednotku, v posledním období výrazně klesl.

V Dobřichovicích, kde jsou oprávněny volit necelé 3 tisíce občanů, se volební účast pohybuje mezi 50-55 %, přičemž mírně klesá.

Jedním z hlavních důvodů, pro který se rozhodli někteří zastupitelé vstoupit aktivně do místní komunální politiky, byla nespokojenost s činností a rozhodováním obce.

Ku příkladu paní zastupitelka Ing. Zdeňka Klimková se domnívala, že tu „vládne“ pouze jedna strana a může zde tak snadno vzniknout korupce. Proto se rozhodla podílet na vytvoření opoziční strany Fórum občanů Dobřichovic a zapojila se tak do dění v obci. Jak v rozhovoru nastínila: *„Zjistila jsem, že je to opravdu výzva, že je to tvrdé i v té komunální politice. Je to tvrdé i pro ženy, možná ještě víc, protože to prostředí je hodně maskulinní. Ti zastupitelé to dají poznat, že je člověk nový, že je z opozice a není z koalice, že ho vlastně nechtějí a je tedy velmi těžké se v tomto prostředí prosadit. Je to obrovská výzva, obrovská zkušenost, ale ne vždy bohužel pozitivní. A i s ohledem na ty kolegy, se kterými jsme s tím začínali, musím říct, že to je velmi náročné a řada z nich odpadla, protože je to stresující a do jisté míry nevděčné a vlastně i neplacené, takže vlastně člověk musí opravdu věřit, že to, co dělá, má smysl, aby do toho šel,“* je zřejmé, že komunální politika není jednoduchá záležitost jen tak pro někoho, jen tak pro zábavu, ale jedná se o velmi časově i psychicky náročnou činnost plnou úsilí a motivace.

Ing. Michael Pánek, který vstoupil do místní politiky z důvodu nespokojenosti dění ve městě, pohlíží na vstup do místní komunální politiky o něco pozitivněji a považuje tuto dobu za jedno z nejkrásnějších období svého života a jako vysokou školu v praxi.

Jiní zase vstoupili do komunální politiky z titulu své profese, jako pan Ing. arch. Filip Kándl, jež vykonává, vidno dle svého titulu, povolání architekta. Svůj vstup do samosprávy pokládá za pozvolný proces přes členství v urbanistické komisi, obecný zájem o dění ve městě až po představu odpracovaného života.

Pro pana PhDr. Jiřího Růžka, jenž funguje v místní politice s krátkou pauzou již od roku 1990, je nejvyšším politickým zájmem v tom, aby si Dobřichovice zachovaly svůj charakter a vyvíjely se postupně v rámci svých možností.

Ne všichni měli od začátku svého politického života v místní komunální politice jasno o svých konkrétních očekáváních a seznamovali se s činností zastupitele až opravdu v praxi jako např. Ing. Vladimír Bezděk.

Po 40 let zde fungovala kandidátní listina Národní fronty, kde byli převážně členové komunistické strany. To se však v lednu 1990 změnilo a jednotlivé, v té době dva spolky doporučily své kandidáty do zastupitelstva a rady, a pak přišly volby probíhající standartním způsobem.

Tvorba kandidátních listin se při posledních volbách v zásadě u jednotlivých uskupení nijak nelišila a tvořila se dle vzorů předchozích volebních období.

U uskupení „Společně pro Dobřichovice“ byl při tvoření listiny hybnou silou několik let čelní představitel této strany Daniel Havlík, který poslední volební období nedostal mandát po minimálně 30 letech působení v místní politice. Pořadí kandidátů bylo určeno na základě diskuze dle ochoty kandidátů věnovat se skutečně zastupitelským či radním aktivitám. Naplnit listinu se vždy podařilo.

Všechny spolky dle slov pana doktora Růžka vznikla z „občanského podhoubí“ bez stranického charakteru, ani v případě ODS nebyl zaznamenán až tak vyhraněný stranický charakter. Strana ODS a nezávislí kandidáti tvořila kandidátku z již zaběhnutého jádra, které je tvořeno dlouhodobými „tahouny“ a dále doplnila lidmi, kteří se o místní politiku nějak zajímají a souhlasili se zapsáním na kandidátní listinu. Jak Filip Kándl uvedl, jednoduše řečeno listina je tvořena z lidí, kteří se tomu chtějí věnovat, ale nedisponují dostatkem času, ale řeknou si „My bychom chtěli být cirka v zastupitelstvu.“ Poté jsou zde ti neaktivnější, kteří výkonu své funkce věnují svůj čas, ti říkají „My bychom chtěli být klidně v radě, protože je to daleko větší penzum práce,“ a pak jsou tu ti, kteří chtějí stranu podpořit svou personou, svou známostí, ale nemají znalosti nebo se necítí být zastupiteli v odborném rozsahu a tím se stanoví i pořadí kandidátů v listině. Kándl podotýká, že největší tlak je na poslední místa na kandidátní listině. Pánek však vidí situaci při naplňování kandidátky jako skoro vždy problémovou.

V případě strany Fórum občanů Dobřichovice kandidátní listina vzniká dle slov Klimkové do jisté míry živelně a není to úplně systematický postup s předem danými pravidly.

Společným klíčem s ostatními sdruženími pro výběr kandidátů je zájem kandidáta být na kandidátní listině. Dalším kritériem je úroveň odbornosti, kdy kandidát může být laik, ale měl mít alespoň nějaký ekonomicko-právní základ a přehled o vykonávané činnosti. Výběr kandidátů u této strany probíhal na základě pohovorů s jednotlivými zájemci.

Po sestavení kandidátní listiny si strany utváří předvolební program, který slouží jako jedno z kritérií při rozhodování voličů. Dle slov Pánka, zástupce strany ODS a nezávislí kandidáti, v případě strany ODS a NK lídr kandidátní listiny při sestavování programu svolá všechny kandidáty, se kterými celý obsah probere a následně sepiše.

Klimková za svou stranu Fórum občanů Dobřichovice uvedla, že na tvorbě předvolebního programu se podílel každý, kdo projevil zájem se na sestavování podílet formou názorů či

poradce. V praxi se na tvorbě propagačních materiálů či na samotné formulaci programových bodů aktivně podílelo cca 5 lidí. Ve sdružení Fóra se hodně diskutovalo, schůze byly pravidelné a cca 5–10 lidí poté program aktivně formuloval či připomínkoval. Zástupce strany „Společně pro Dobřichovice“ doktor Růžek uvedl, že v této fázi sehrál velkou roli již zmíněný inženýr Havlík, který již od začátku funkce strany definoval předvolební program a ostatní se postupně přidávali. Pokud někdo vnímal nějaký problém, na kterém se kandidáti shodli, zapracoval se podnět jako další bod programu. Jednalo se o priority v podobě, jestli např. postavit tuhle nebo onu cestu, dokončit tento projekt nebo zahájit jiný. Bezděk doplňuje, že program strany „Společně pro Dobřichovice“ se utvářel v několika kolech osobní diskuze a připomínkování písemných podkladů, přičemž se na něm někdy podíleli i zájemci, kteří sami ani nekandidovali.

Dle slov Kándla jsou sice ve volebním programu nějaké body, ale v realitě se řeší stovky jiných rozhodnutí, které mezi body nejsou a musí se vyřešit. Tedy ani občan nemůže mít úplný vhled, kam to ta osoba, již dal svůj hlas, bude „tlačit“. Je to poté o nějaké důvěře i ve smyslu, že když se rozhodne, tak se rozhodne správně.

Jak ukazuje tabulka 9, většina zastupitelů se v místní komunální politice pohybuje několik let, někteří v řádu desítek let a mají tak mnoho zkušeností a představ o rozvoji obce, které se snaží v souladu s veřejností naplnit.

Tabulka 9 - Přehled členů současného zastupitelstva z hlediska působení v místní komunální politice a aktuální příslušnosti k roku 2024 (v letech)

Jméno zastupitele	Délka působení	Příslušnost (aktuální)
Klimková Zdeňka Ing.	10	Fórum občanů Dobřichovice
Knaibl Tomáš Mgr.	6	Fórum občanů Dobřichovice
Puldová Tereza Mgr.	2	Fórum občanů Dobřichovice
Dvořáková Markéta Ing.	2	Fórum občanů Dobřichovice
Hámpel Petr Ing.	10	ODS a nezávislí kandidáti
Kándl Filip Ing. arch.	14	ODS a nezávislí kandidáti
Pánek Michael Ing.	30	ODS a nezávislí kandidáti
Kobližková Eugenie Mgr.	2	ODS a nezávislí kandidáti
Ježek Josef Ing.	18	ODS a nezávislí kandidáti
Kaplan Petr Ing.	min. 30	ODS a nezávislí kandidáti
Jurkovec Martin	2	ODS a nezávislí kandidáti
Růžek Jiří PhDr.	18	„Společně pro Dobřichovice“
Bezděk Vladimír Ing.	22	„Společně pro Dobřichovice“
Bartoníčková Renáta Mgr.	18	„Společně pro Dobřichovice“
Alexy Radka Ing. Ph.D.	2	„Společně pro Dobřichovice“

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ (2024)

Protože data politického dění v rámci zastupitelstva jednotlivých obcí jsou obsažena se jmény zvolených zastupitelů až od roku 1998, u dvou zastupitelů (Pánek, Kaplan) je působení v orgánu uvedeno pouze orientačně, ovšem i přesto lze konstatovat, že působí v základním kolektivním orgánu města nejdéle. S nimi zde působili desítky let i jiní, nyní už bývalí, zastupitelé, kteří při posledních volbách svého mandátu již nedosáhli. Avšak zasloužili se, stejně jako zmínění zastupitelé, o velký kus rozvoje města.

Zastoupení zde mají i tzv. „nováčci“, kteří zaujmuli své místo v zastupitelstvu poprvé, avšak v předchozím volebním období 2018-2021 po většinou byli náhradníky.

Zasedání zastupitelstva zde probíhá párkrát za rok dle potřeby. Za posledních 6 volebních období probíhalo v průměru kolem 20 zasedání každé období.

4.2.2 Rada města

Rada obce Dobřichovice je obsažena z minimálního možného počtu rady, tedy 5 členů. Mezi členy konkrétně patří starosta Ing. Petr Hampl, místostarostové Ing. Michael Pánek a Ing. Radka Alexy Ph.D. a další členové orgánu zastupitelstva jako PhDr. Jiří Růžek a Ing. arch. Filip Kándl.

Na tvorbu vedení rady mají dotazovaní zastupitelé poměrně stejný pohled.

Zastupitel Bezděk v rozhovoru popisuje postup při tvorbě rady následovně. Dle výsledků voleb se v rozhovorech stran definují programové priority i složení rady, včetně počtů mandátů pro obě uskupení a jmenné obsazení.

Jak místostarosta Pánek uvedl, rada města vznikla na prvním zasedání zastupitelstva aktuálního volebního období na základě tajné volby. Předem ale bylo projednáno, kdo bude, o jakou funkci usilovat. Tato slova potvrzuje i Kándl, zastupitel stejného uskupení (ODS a nezávislí kandidáti). Dále doplňuje, že bylo již předem jasné, že rada nebude jednobarevná, ale dvoubarevná.

Klimková má však na tvorbu rady poměrně kritický názor. Poukazuje na svůj názor o reakci koaličních stran, při vstupu opozičního sdružení, ve kterém zastupitelka působí. Před 10 lety, kdy po jasné výhře ve volbách 2014 se stávající strany na popud vstupu opozice semkli a utvořili koalici. Tyto strany spolu již spolupracovali i dříve, ale až po vstupu opozice vznikla koalice. „*Přemluvit někoho tak domluveného, aby vás přibral do rady, když nemusí, prostě ne, přes to nejede vlak,*“ uvedla v rozhovoru. Přesto se však strana pokoušela získat své místo v radě města i z titulu čtyř získaných mandátů v zastupitelstvu věřili, přesto místo v radě neobsadili. Jako další důvod uvádí postoj vítězné koalice, pro které dle jejího názoru bylo Fórum občanů Dobřichovice někdo, kdo by jim do činnosti moc „mluvil“ a to není v zájmu té koalice. Tedy po získání většiny bylo rozhodnuto a již nebyla cesta pryč.

Za „Společně pro Dobřichovice“ radní Růžek odkazuje při tvorbě rady na již používaný vzorec v historii vedení, kdy tato strana bývala v menšině a doplňovala počet mandátů. Mandáty získávalo majoritně uskupení ODS. „*Abych tak řekl, z důvodů zdvořilostních se nechávalo tak jedno místo pro to naše sdružení,*“ podotkl radní v rozhovoru. Dále pokračuje, že postupem času i na základně koaličního vyjednávání dospěla strana k tomu, že by bylo dobré, kdyby majoritní vítěz měl majoritu, ale sdružení „Společně pro Dobřichovice“ v orgánu rady mělo alespoň dva členy. Tento postoj byl akceptován a již čtvrté volební období rada funguje v tomto složení.

Zasedání rady jsou ze zákona o obcích (Zákon č. 128/2000 Sb.) neveřejná a probíhají dle potřeby. V Dobřichovicích probíhají zasedání s pravidelností každých 14 dnů minimálně.

Dle slov radního Kándla se na radě mohou řešit i věci, které se z hlediska taktického v postupu, v nějakých soudních řízeních nemohou ventilovat.

Stejně tak jako zastupitelstvo pořizuje rada ze svého zasedání zápis, ve kterém však jsou obsažena ne všechna slova, „*nedělá se tam však nic nemravného, je to spíše taktická věc,*“ dodává s úsměvem Kándl.

Při rozhodování orgánů o rozvoji musí brát v potaz názory obyvatel města. Své podněty většinou zasílají formou e-mailu či vystoupí se svým projevem na zasedání zastupitelstva „*a když to má hlavu a patu, tak se to realizuje,*“ uvedl radní Kándl. Je to vždy odraz nějakého problému, jen je třeba odlišit, zda se jedná o problém jednotlivého občana či problém města.

Město pro odhalení problémů ve městě z pohledu obyvatel provádí průzkum s názvem „Dobřichovice očima svých občanů“, který probíhá formou dotazníku, jež obdrží každý občan starší 18 let. Sběr dotazníků probíhá během komunálních voleb. Průzkum tedy dle dostupných informací zatím proběhl v letech 2010, 2018 a 2022. Následující tabulka ukazuje přehled dotazovaných respondentů z hlediska věku, pohlaví, vzdělání, délky pobytu a spokojenosti žití ve městě za roky 2010, 2018 a 2022.

Tabulka 10 - Přehled dotazovaných respondentů z hlediska věku, pohlaví, vzdělání, délky pobytu a spokojenosti žití ve městě za roky 2010, 2018 a 2022.

Vlastnosti dotazovaného souboru	Rok		
	2010	2018	2022
Počet zpracovaných dotazníků	956	875	682
Nejvyšší počet respondentů dle věku	36-45 (186)	36-45 (203)	nad 66 (159)
Respondenti dle pohlaví (muž/žena)	399/507	363/429	285/372
Nejvyšší počet respondentů dle vzdělání	SŠ s maturitou (378)	VŠ (406)	VŠ (360)
Počet let bydlení ve městě			
0 až 5 let	121	62	42
6 až 10 let	115	85	64
11 a více let	638	633	548
Celková spokojenost			
velmi spokojen/nespokojen	453/8	536/9	350/7
mírně spokojen/nespokojen	306/22	207/12	176/23
ani spokojen, ani nespokojen	50	31	19

Zdroj: vlastní zpracování, (Město Dobřichovice, 2024)

Z tabulky 10 je zjevné, že počet respondentů, kteří dotazník zodpověděli, klesá. Ačkoli se nejčastěji uváděný věk respondentů prvních dvou řešených let pohyboval mezi 36.-45. rokem, v roce 2022 se poměrně výrazně zvedl počet dotazovaných, kteří zodpověděli, ve věku nad 66 let. Další posuzovanou vlastností bylo pohlaví. Jak je zřejmé i ze složení obyvatel města, nejčastějšími respondenty byly ženy během všech tří zhodnocených období.

Z hlediska počtu let bydliště jednotlivých respondentů je po posledním šetření zřejmé, že nejvíce respondentů ve městě žije více než 11 let, tedy mohou objektivně zhodnotit žití ve svém městě.

Naprostá většina obyvatel je dle dotazníku v Dobřichovicích velmi spokojená s životem. Velmi nespokojených obyvatel přebývá ve městě minimum. I v případě mírné spokojenosti či nespokojenosti převládá pozitivní varianta.

V roce 2010 obyvatelé hodnotili nejlépe životní prostředí ve městě v podobě lesů, parku, řeky a vůbec celkový vzhled města. Kladně hodnotili i práci vedení města v jeho stranické neroztržitosti a úspěšného využívání EU fondů či dotací. Dále také kulturní život a udržení hranic města, kdy se město vyvarovalo stavbě satelitů, hal apod. Respondenti hodnotili však i slabé stránky města, mezi které zařadili nedostačující infrastrukturu obce způsobenou přílišnou výstavbou v obci i jejím okolí a demografickým vývojem. To se

projevilo v podobě malé kapacity v mateřské i základní škole, parkovacích možnostech v centru a u nádraží, výrazný nárůst dopravy v centru obce aj. Dále se jim nelíbil stav některých vozovek, vandalismus či práce městské policie. V Dobřichovicích již tenkrát chybělo multifunkční kulturní zařízení.

Průzkum v roce 2018 prokázal zvýšenou spokojenost oproti průzkumu předešlému. Zmíněné klady a záporny v roce 2018 z pohledu obyvatel se oproti předchozímu šetření výrazně neliší, kromě problému dopravy a parkování, jenž vystřídal problém mateřských a základních škol, nedobrý stav komunikací nadále přetrvával. Lepší hodnocení však získala práce městského úřadu.

Poslední šetření proběhlo v roce 2022 a dokazuje, že spokojenost zůstává z předešlého šetření na stejné úrovni. Stále město řeší problém s příliš silnou automobilovou dopravou, obyvatelé mají stejné požadavky z hlediska občanské vybavenosti – bazén, fitness, sportoviště a kinosál. Nově vzešla poptávka po digitalizaci služeb úřadu.

V současné době lze říct, že velké problémy s dopravou stále přetrvávají a občané konečně ze všech svých přání dočkají multifunkčního společenského sálu. Kapacita MŠ i ZŠ je aktuálně dostačující a digitalizace služeb úřadu se výrazně posunula kupředu s dobou.

Klimková však poukazuje na nedostatečnou komunikaci ohledně seznamování s projektem komplexu radnice a dalších budov. Má za to, že se radní i zastupitelé nenamáhají občany s věcí dostatečně seznamovat a kdyby se dělal nějaký průzkum, nejspíš to dopadne katastrofálně.

Zastupitelka odkazuje i na komunikaci v zastupitelstvu, kde se dle jejího názoru koalice chová velmi autokraticky v zapojování místních spolků, opozičních zastupitelů či občanů do rozhodování o investicích. Opozice, kterou Klimková zastupuje, se snažila alespoň iniciovat zájem lidí tím, že by zvolili část participativního rozpočtu, zvolila by se alespoň nějaká malá část, u které by mohli lidé hlasovat o nějakých variantách a občany by to tak přimělo k zájmu se o tuto problematiku zajímat. Ačkoli by se nejednalo o zásadní věci, bylo by dobré, kdyby o tom lidé mohli rozhodovat. Kriticky hodnotí dále situaci v zastupitelstvu, kde se 10 let svého působení snaží prosadit, aby se obyvatelé městské části Brunšov nepohybovali v bahně při každodenním pochodování na nádraží. Jedná se o investici v řádu směšnou, zastupitelka odhaduje 1 milion korun, ale zatím se jí tato záležitost ve prospěch občanů prosadit nepodařila. Z toho usuzuje že největšími iniciátory rozhodování o rozvoji města jsou radní, starosta, potažmo se někdy vyjadřují i zastupitelé.

Komunikace mezi koalicí a opozicí dle rozhovoru se zastupitelkou Klimkovou občas velmi „skřípe“. Koalice nemá úplně snahu o komunikaci s opozicí. Jako příklad uvádí jednání ohledně územního plánu, kdy rozhodnutí o vypořádání námitek a připomínek k územnímu plánu probíhalo mezi určitým zastupitelem a zároveň mezi pořizovatelem územního plánu, tedy mezi dvěma lidmi. Rozhodnutí šlo tedy prakticky mimo nějakou diskuzi, ačkoliv se jednalo o stěžejní problémy, což je problém, který vytváří korupční potenciál.

Jednání zastupitelů před samotným veřejným zastupitelstvem neprobíhají. V případě ODS a nezávislých kandidátů probíhají pracovní jednání minimálně. Jedná se spíše o výjimečné věci typu rozhodnutí o stavbě školy, mostu, nové radnice apod. Radní Kándl zdůrazňuje veřejnost jednání zastupitelstva, kterou nařizuje i zákon. Zdůrazňuje to i z důvodu sporu v oblasti územního plánu s Křižovníky, kteří si myslí, že jim Dobřichovice vzali nějaký majetek, a naopak město si myslí, že jim ho nevzali. Kdyby zjistili, že se zastupitelstvo konalo neveřejně a dokázali to prokázat, celý územní plán na základě tohoto podnětu „sestřelí“, tedy neveřejné zasedání zastupitelstva nesmí proběhnout.

Taktéž to probíhá u uskupení Fórum občanů Dobřichovice. Pracovní jednání proběhlo párkrát na základě řešení zásadních problémů týkající se např. územního plánu.

„Společně pro Dobřichovice se od předchozích dvou v intenzitě pracovních jednání neliší. V minulých 10 letech jednání proběhlo v souvislosti s přípravou nového územního plánu. Aktuálně se pracovní jednání konají jednou za čtvrt roku, kdy probíhá kontrola plnění volebního programu. Zanedlouho však proběhne jednání s koaličním partnerem pro vzájemné probrání a poukázání na záležitosti, které by si zasloužily více pozornosti a silnější zacílení.“

4.2.3 Ostatní orgány města

Mezi ostatní orgány města Dobřichovice patří finanční výbor a kontrolní výbor.

Finanční výbor se skládá ze 3 členů, zastupitelů, mezi které patří Ing. Josef Ježek, jenž je zároveň předsedou výboru. Dále funkci člena vykonává Ing. Vladimír Bezděk a Mgr. Tomáš Knaibl.

Kontrolní výbor skýtá místa pro 5 členů, mezi které patří zastupitelka Ing. Zdeňka Klimková coby předsedkyně výboru a zastupitelka Mgr. Eugenie Koblížková. Mezi členy nejsou pouze zastupitelé, ale také jejich náhradníci, mezi něž patří Petr Horčík, Mgr. Monika Víšková a Ing. Jan Bárta.

4.3 Strategický plán rozvoje města

Strategický plán pro rozvoj města Dobřichovice je jednou z hlavních dokumentací města, obsáhla ve 4 kapitolách a je určena pro období 2019–2025.

Jedná se o dokument, vycházející z Národního rozvojového plánu a Strategie regionálního rozvoje, což jsou celostátní rozvojové dokumenty. Dále je v souladu s Programem rozvoje územního obvodu Středočeského kraje a Strategickým plánem rozvoje Mníšeckého regionu. Obec zde, po konzultaci s odborníkem na tvorbu municipálních a regionálních dokumentů, vycházela i ze sociologického šetření z roku 2018 „Dobřichovice očima svých občanů 2018“.

Tento plán vytyčuje pro obec významné strategické priority za dané období, které by se měly stát přínosem pro rozvoj obce. Hlavní vizí rozvoje je udržet a vylepšit do roku 2025 svou úroveň příjemného místa pro život v přírodní lokalitě, v blízkosti srdce republiky a klást důraz na kvalitu žití pro všechny generace svých obyvatel.

4.3.1 Doprava

Protože město leží na hlavní železniční trati Praha – Plzeň, nejvyužívanějším prostředkem hromadné dopravy v Dobřichovicích je vlak. Mnozí volí tuto variantu pro úsporu času a jednoduchost cestování, kdy cesta do nejbližších větších měst, jako je Praha nebo na opačné straně Beroun, při běžném provozu bez mimořádností trvá cca 20 minut.

Do sousedních obcí např. Karlíka, Všenor, Černošic, Řevnic se dostaneme prostřednictvím autobusové dopravy v pravidelných intervalech. Jezdí zde 4 autobusové linky, konkrétně v úseku Karlík – Mníšek pod Brdy, dále Mořina – Řevnice, Karlík – Černošice a také noční linka na úseku pražské Chaplinovo náměstí – Dobřichovice.

Nejvíce je však doprava obsažena na silnicích v podobě automobilů. Když zůstaneme na trase Praha – Dobřichovice, nejvyužívanější cesta vede z Prahy po silnici Strakonické ulice, kolem vysílače Cukrák, Jíloviště a Všenor. Druhou variantou je trasa přes městskou část Prahy 16 - Radotín a Černošice.

Ze severní strany se do Dobřichovic dostaneme přes obec Kuchař a karlické údolí obce Karlík a posledně ze západu můžeme využít silnice směřující z Řevnic a přilehlých Letů.

Dobřichovice v součinnosti s dalšími obcemi myslí i na pěší turisty či sportovce. Především kolaře, kteří se mohou dostat z Prahy až do Berouna po cyklostezce, jež vede přes Dobřichovice přímo podél povodí Berounky, přičemž mohou obdivovat krásy centra města. Pěší turisté dále mohou využít zelenou a modrou turistickou stezku.

Veškerá řešená problematika týkající se dopravy je uvedena níže v podkapitole Strategické priority a cíle – investiční příležitosti.

4.3.2 Technická infrastruktura

Technické vybavenosti obce zahrnuje dodávky energií, vody, TV vysílání, internetu a zavedené kanalizace.

Dodávku elektrické energie zajišťuje jako hlavní distributor energie společnost ČEZ. V obci je zabudováno veřejné osvětlení, které však nepokrývá dostatečně některé lokality území. Dobřichovice jsou také napojeny na středotlaký plynovod.

Zdrojem vody je vodovodní síť, která byla z 80 % dokončena po povodních 2002, včetně stavby nového vodojemu. V současné době se dokončení posunulo na cca 90 %.

Dále je obec napojena na místní splaškovou kanalizaci, jenž není v celé obci dokončena a vyžaduje rekonstrukci. Dešťová kanalizace je zavedena v hlavních i některých vedlejších ulicích a je zaústěna na několik místech do Berounky. Nalezneme zde čistírnu odpadních vod, u níž je plánována postupná obnova a intenzifikace, protože slouží i pro sousední obce Všenory, Karlík, Lety a Černolice.

Bezdrátové připojení k internetu zde poskytuje místní síť Dobnet a TV vysílání je zajišťováno pro většinu obyvatel televizním vysílačem Cukrák, který se nachází v blízkosti několika kilometrů.

4.3.3 Občanská vybavenost

Občanskou vybaveností se rozumí dostupnost služeb, která se v tomto městě dá považovat za dostačující. Je zde zastoupení služeb v mnoha oblastech – pošta, lékárna, zdravotní středisko, specializované lékařské služby (ortopedie), optika, pobočka České spořitelny, tři bankomaty a městská knihovna.

Zajišťovány jsou zde samozřejmě i služby záchranných a bezpečnostních složek. Střediska těchto složek však nesídlí přímo v Dobřichovicích, ale v sousedních Řevnicích, kde nalezneme profesionální Hasičský záchranný sbor, Policii ČR a stanici městské policie. Tedy složky, které se starají o pořádek a bezpečnost i v obci této práce. Ovšem Dobřichovice nejsou až tak pozadu a mají zde plně funkční sbor dobrovolných hasičů. Ačkoli se jedná, jak již napovídá název, o činnost dobrovolnou, sbor svou funkci plní poctivě a zasahuje nejen zde, ale i v širokém okolí. Dále se stará i o kulturní akce např.

s naučným podtextem o záchranné tematice ve svém oboru nebo stmeluje obyvatelé při požárním sportu, ať už aktivně nebo pasivně.

Dále jsou zde zastoupeny služby obchodu v podobě dvou supermarketů, které se však nachází těsně za hranicí města v přilehlých Letech. V centru však nalezneme řadu menších obchodů a poskytovatelů služeb z různých oblastí – pobočka obchodního řetězce COOP, která by měla přijít s novelou nepřetržitého provozu, kadeřnictví, pekárna, ovoce a zelenina, cukrárna, domácí a kancelářské potřeby, textil, optika, automobilový servis apod. Dobřichovice nabízí i mnoho restaurací nebo možnosti ubytovacích služeb v podobě např. ubytování ve čtyřhvězdičkovém hotelu s wellness službami, nebo pro méně náročné v letních měsících je zde varianta stanování v místním kempu přímo u řeky Berounky, dále soukromé penziony nebo zařízení JEKA CS, určená pro pobyt mládeže ze zahraničí.

Vzdělávání je zabezpečováno prostřednictvím škol na úrovni předškolní a základní, které jsou určené i pro děti ze spádové oblasti. Další možností pro vzdělávání je základní umělecká škola (dále ZUŠ). Děti pro zlepšování svých znalostí a dovedností mohou využívat také zájmové kroužky nebo mimoškolní centra dětské výchovy (Středisko volného času – DoDo, skauti apod.)

Z oblasti sociálních služeb obec zřídila Dětský diagnostický ústav a Středisko výchovné péče pro děti a mládež Dobřichovic. Občané mohou využít služby Domova pro seniory Dobřichovice, který se nachází na katastrálním území obce Všenory. Dříve sloužil jako hotel Stejskal, domov si zachoval jeho podobu konstrukce a nyní je ve fázi rekonstrukce.

Mezi služby můžeme de facto řadit i hřbitov, který najdeme v sousedním Karlíku u kostela svatého Prokopa a Martina.

A konečně pro motoristy jsou zde k dispozici čerpací stanice disponující benzínem, motorovou naftou a LPG.

4.3.4 Kultura, sport a turistika

Kulturní život je v Dobřichovicích má dvě stránky. Z prvního pohledu se na kulturu můžeme dívat jako na památky, jejichž obsah je tu velmi bohatý.

Hlavní historickou chloubou je křižovnický zámek, včetně sochy svatého Jana Nepomuckého, která stojí před ním. Vedle zámku je situován římskokatolický kostel, zasvěcený Judu Tadeášovi. Dalším dílem místní kultury je sousoší kalvárie, umístěné na rozcestí do Řevnic a Karlíka, které je však řazeno k novodobým památkám.

Na Brunšově, vrchní lokalitě města, se rozkládá vilová oblast. Zde najdeme vily, zapsané, stejně jako všechny místní památky, na Ústředním seznamu kulturních památek ČR. Především se jedná o vilu č. p. 105 generála Pellého ve Svážné ulici, vilu č. p. v ulici Pod Pensionátem a řada dalších vilových objektů z přelomu 19. a 20. století a venkovských statků.

Další velkou chloubou je nebo spíše byla letitá Svatojánská lípa, stojící vedle zámku, která se však musela kvůli bezpečnosti z velké části pokácet. Mezi další místní památné stromy se řadí památný dub nebo druhá lípa, nacházející se v zahradách na Brunšově.

U dobřichovického parku najdeme další kus novodobé kultury, a to mramorový pomník, odhalený v roce 2013. Pomník se znázorněním rekordní teploty v ČR, která 20. srpna 2012 dosáhla 40,4 stupně Celsia.

Z druhého hlediska se na kulturu můžeme dívat jako na obsah společenského života v podobě konaných akcí, který je zde velmi bohatý. V obci je zajišťován kulturní a společenský program jako např. vinařské, divadelní a šermířské slavnosti, koncerty, různé besedy, výstavy apod. Většina těchto akcí se uskutečňuje v prostorách zámku, v sále Dr. Fürsta nebo v prostředí parku s pódium. Informace o kulturním životě ve městě byly do roku 2022 poskytovány v místním čtvrtletníku Kukátko, který byl vydáván tradičně již od roku 1984. Redaktoři tisku však definitivně nevyklučují další vydání v elektronické podobě. Nyní jsou informace čtvrtletníku poskytovány prostřednictvím sociální sítě Facebook.

Aktivita a různé akce zde zajišťuje také řada spolků s různorodým zaměřením.

Prvním velkým spolkem je Sokol Dobřichovice, zahrnující velmi obsáhlou škálu sportů – např. volejbal, tenis, badminton, jachting, futsal, nohejbal, atletiku apod. Pro aktivity má k dispozici venkovní i zastřešené sportovní zařízení, kde je k dispozici i sauna a posilovna. Další organizací je Společnost Dobřichovice, jejíž hlavním zájmem je všestranná podpora společenského a kulturního života města nebo ochrana a obnova uměleckých, kulturních, krajinných a estetických hodnot. Mezi další zdejší aktivní spolky patří také např. Dobřichovická divadelní společnost, Jojo gym, Spolek Náruč, Klub seniorů aj.

Velkou sportovní akcí jsou každoroční běžecké závody s názvem Dobřichovická míle a Dobřichovický půlmaraton.

Do míst v oblasti zábavy a sportu můžeme řadit také řeku Berouнку, která je oblíbená hlavně mezi vodáky a rybáři. Zázemí pro obě skupiny poskytuje místní kemp s občerstvením, jež funguje v letní sezóně. V posledních letech, díky zlepšující se kvalitě

vody, je řeka využívána v letních měsících i ke koupání nebo v zimě k otužování, a to zejména v oblasti nad jezem.

Jak je již ve výše uvedených kapitolách zmíněno, obcí prochází několik turistických stezek různými směry – na Karlštejn, brdské Hřebeny, podél Berounky, nebo upravená cyklostezka. Část cyklostezky mezi lávkou pro pěší a zámkem je vhodná speciálně pro inline bruslaře, zbytek cyklotrasy je přizpůsobený spíše kolařům, pěší však mohou využít oba úseky.

Pro dopravení se na zmíněné brdské Hřebeny mohou v turistické sezóně výletníci využít cyklobus.

Dobřichovice lze brát jako dobré turistické východisko pro další výlety po okolí jako např. na hrad Karlštejn, lomy Velká a Malá Amerika, poutní areál Skalka a jiná zajímavá místa.

Pro informace a poznatky o Dobřichovicích či tipy na výlety si mohou turisté zajít do informačního centra, kde mají možnost si na památku či do sbírky koupit i turistickou známku města.

4.3.5 Životní prostředí

Životní prostředí je zde velmi kvalitní, proto jsou Dobřichovice vyhledávány jako místo k bydlení, rekreaci nebo jen pro krátkodobý relax. Proto bývá označována za tradiční chatařskou a trampskou oblast.

Velký podíl na kvalitě životního prostředí mají lesy, které město obklopují z obou stran – jedná se o CHKO Český kras, jež zasahuje do obce v jeho severovýchodní části, nebo brdské Hřebeny, nově vyhlášené jako přírodní park Hřebeny, se rozkládají na pravém břehu katastrálního území. Dalším zdrojem zeleně je místní park, jež byl v roce 2009 revitalizován.

Jako významná součást místního životního prostředí nemůže být opomenuta řeka Berounka. Kvalita vody se dlouhodobě zlepšuje díky útlumu průmyslových aktivit na horní části toku v Plzni a Berouně, které výrazně vodu znečišťovaly. Další zkvalitnění vody přineslo také zprovoznění nových čistíren. Berounka má své pozitivní i negativní dopady. Pozitivně lze na řeku hledět jako na zdroj aktivit – vodáctví, koupání, rybaření, otužování a v zimě bruslení. Negativním se tok stává tehdy, kdy obec ohrožuje v podobě povodní, se kterými se město setkalo v minulosti již několikrát.

Městem prochází již výše zmíněná frekventovaná železniční trať Praha – Beroun – Plzeň, u které se zvažuje modernizace třetího železničního koridoru, což by znamenalo významný zásah do oblasti životního prostředí Dobřichovic.

4.3.6 SWOT analýza

Významnou částí obsahu strategického plánu je SWOT analýza, jež definuje silné a slabé stránky, hrozby a příležitosti obce.

Analýza, jež byla sestavena k 30.1. 2019, lze vidět níže:

Obrázek 6 - SWOT analýza dle Strategického plánu 2019–2025

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Dobrá dostupnost Hlavního města Prahy • Zachovalé životní prostředí s okolními kvalitními lesy (CHKO Český kras a Přírodní park Hřebený) • Blízkost dálnice D4 • Revitalizované a malebné centrum obce s potenciálem pro využití na pořádání kulturních a společenských akcí • Nízká nezaměstnanost • Kvalitní občanská vybavenost • Bohatý kulturní a spolkový život • Mateřská škola s požadovanou kapacitou • Základní škola s požadovanou kapacitou • Možnosti sportovní činnosti v rámci Sokola atd. • Frekventované železniční napojení na hlavní město Prahu • Vazba na mezinárodní cyklostezku • Využívání místních cyklostezek pro rychlý pohyb po obci • Turisticky vděčná řeka Berounka • Kvalitní komunikace vedení města s veřejností • Místní poskytovatel internetu 	<ul style="list-style-type: none"> • Řada krajských a místních komunikací je ve špatném stavu (zejména Tyrsova, Pražská, Anglická a Palackého) • Čistírna odpadních vod již nedostačuje rozvoji Dobřichovic ani sousedních obcí, které jsou na ni připojeny • Veřejné osvětlení nepokrývá potřeby obce • Nedokončený územní plán města • Absence domova pro seniory • Absence vhodného centrálního náměstí (tuto funkci plní několik menších prostranství včetně zámeckého dvora) • Budova COOP v centru Dobřichovic- nefunkční prostor přirozeného náměstí • Absence kvalitních chodníků a přechodů pro chodce • Nadměrné využívání automobilů
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Využití potenciálu cestovního ruchu a přivedení cykloturistů do centra obce • Využití zkušeností z čerpání národních a evropských dotačních programů • Realizace potenciálu známých osobností a úspěšných podnikatelů žijících v obci • Zapojení občanů a místních podnikatelů do realizace jednotlivých projektů obce • Proaktivní přístup místních sdružení a spolků při realizace projektů ve městě • Zvýšení bezpečnosti na komunikacích ve městě • Dořešení vlastnických vztahů k pozemkům veřejných prostranství • Konceptně vyřešené veřejné osvětlení • Budova kinosálu • Využití zkušeností ze spolupráce s partnerskými francouzskými a americkými městy 	<ul style="list-style-type: none"> • Nárůst objemu domovního odpadu (zejména od chatařů) nepokrývá náklady na jeho likvidaci. Hrozba obtíží s odvozem tříděného odpadu. • Trvajících hrozba záplav • Stálý nárůst místní i tranzitní silniční dopravy • Změna kritérií pro využití evropských dotačních titulů v neprospěch obce • Nebezpečí na některých místních komunikacích pro chodce • Nekvalitní stav chodníků v centru města (5. května, Palackého, Ke křížku) • Absence pěšího průchodu mezi ulicemi Lomená a Palackého • Zhoršující se stav některých místních komunikací • Zhoršující se stav některých chodníků • Kapacita kanalizace limituje další rozvoj • Nedořešené majetkové vztahy k pozemkům veřejných prostranství brání v realizaci jednotlivých projektů • Vandalismus a drobná kriminalita

Zdroj: (Janák, 2019)

4.3.7 Strategické priority a cíle – investiční příležitosti

Tato doslovně jmenovaná podkapitola se nachází ve Strategickém plánu jako čtvrtá. Je zaměřená na prioritní oblasti dalšího rozvoje města, které jsou dále děleny na dílčí cíle pro období let 2019–2025, kdy závisí na konkrétních cílech jednotlivých let a finančních možnostech. Kapitola zde v bakalářské práci slouží jako podklad pro zasvěcení do

problematiky jednotlivých výše uvedených oblastí a také pro zmínění potřeb města a následných investic do jejich naplnění.

První a zásadní prioritou jsou zajisté opravy a rekonstrukce místních komunikací, jejichž stav je stejně špatný jako v mnoha dalších obcích, a neexistence chodníků. Tato podoba působí komplikace jak pro motoristy, tak pro chodce. Například v roce 2019 byl zrealizován projekt Chodník Dobřichovice – Karlík, který byl spolufinancován Evropskou unií a dále dotací ve výši téměř 1,7 milionu Kč na vybudování další části chodníku, který byl postupně osazen sochami. Nyní je chodník doplněn i lavičkami a hranice chodníku je vyznačena v dlažbě erby obou obcí.

Škola jde zvětšit, kanalizace postavit, čistička odpadních vod jde udělat nová, v tom limit není, limit je zde doprava obecně. Doprava je pro obec velmi stěžejní a zásadní věc z pohledu limitů obce. Komunikace nejsou dimenzované na nárůsty obyvatel v deseti tisících, což není v regionu Poberouní nemožné. Byl zde uvažován nadregionální projekt pro řešení situace – obchvat, který by zajistil větší převedení intenzit dopravy z města mimo něj. K výstavbě obchvatu je třeba územní rezerva, s tou ovšem řada sousedních obcí ve svém územním plánu nepočítá. Dále je zde posuzován zásah do okolní krajiny, kdy se v jednom uvažovaném případě po provedeném šetření ukázalo, že by obchvat problém v dané části města nevyřešil, ale pouze přesunul. Ačkoli v současné době nejsou stanovené konkrétní termíny stavby obchvatu, jsou ze strany Středočeského kraje prováděny dílčí kroky. Uváděn je pouze obecný předpoklad zprovoznění, který se datuje v roce 2030. Z uvedeného vyplývá, že v aktuální situaci je realizace v krátkodobém horizontu malá, i když velmi vhodná a obec si musí vystačit s dosavadními komunikacemi.

Radní Kándl konstatuje, že se jedná o celospolečenský problém, Dobřichovice jsou takovým satelitem Prahy pro pracující a školáky. Kándl tedy vidí část řešení v zajištění těchto potřeb (práce, škola) v místě, protože je to věc, na kterou město dosáhne, nebo spíše věc, kterou může nějak ovlivnit.

Ačkoli se jedná o stěžejní problém města, radní uvádí, že to v průměru za den není tak „šílené“. Je to kumulované v určitých časech, kdy si všichni lidé sednou do auta a někam se přemísťují. *„Ono to je vždycky ráno, večer. O víkendu jezdí lidé k babičce na buchtu, nakoupit, tak je to více, ale většinu času je tu klid,“* podotkl Kándl v rozhovoru. Další řešení vidí v rozložení v čase, což je ovšem velký otazník, jak by se takové opatření dalo

provést. Závěrem dotazu odkázal na situaci jinde po ČR, kde intenzitu dopravy začal řešit stát, od takové situace mají Dobřichovice ještě hodně daleko.

Nejvytíženější komunikace v obci jsou v ulici Pražská, Palackého a Tyršova, které jsou velmi přetížené. Protože, jak je již výše v podkapitole Doprava zmíněno, jiná cesta do hlavního města nevede, obyvatelé Řevnic, Letů, a tedy Dobřichovic využijí tyto komunikace. Nejvyužívanější trasa dále pokračuje z Dobřichovic přes obec Všenory a Strakonickou, kde se řidiči, hlavně v úseku Všenor, potýkají s nelibým stavem vozovky a silným provozem. Na druhé nejvíce využívané cestě, z Dobřichovic přes Černošice a Radotín, je zase mnoho železničních závor a semaforů, tedy řidiči nemají moc možností, jak se rychleji dostat do hlavního města, pokud nechtějí jezdit nějakou složitou oklikou.

Příliv nových obyvatel s sebou nese vyšší nároky na dopravní infrastrukturu a pro fungování města se zvyšuje potřeba nových opatření ke zklidnění dopravy. Ovšem při rozhodování o realizaci dopravních projektů naráží vedení obce na problém nevyřešených vlastnických vztahů k pozemkům u komunikací a veřejného prostranství.

V souvislosti se zklidněním dopravní situace a zvýšením určitého komfortu využití chce město investovat do výstavby a úpravy chodníků v centru města, mostu a lávky, poté např. rozšířit parkoviště pro kola u nádraží a dále chce vyřešit zmíněný problém a vykoupit pozemky ze soukromého vlastnictví.

Z výše uvedeného tedy vyplývá, že dostupnost Prahy se díky růstu obyvatel postupně zhoršuje a možná bude pokračovat až do úplně dramatické podoby, s celou situací však obec pracuje.

Další prioritou je zvýraznění centra obce, které by měl zajistit již naplánovaný a velmi obsáhlý projekt. Obsahem projektu je umístění nového městského úřadu, doplněného o multifunkční sál pro zhruba 100 lidí. Součástí by měla být i knihovna, která již v obci existuje a bude přesunuta právě do budovy úřadu. Dále zde vznikne několik učeben určených pro ZUŠ. Dílem projektu je také záměna budov hasičské zbrojnice na místo nynějšího městského úřadu, přičemž by vedle nové hasičárny vzniklo několik obecních bytů, prostory pro hasiče a garáže pro hasičské vozy.

Podrobněji, celková koncepce projektu je tvořena tzv. „páteří“, tedy propojením ulice 5. května a ulice Lomená. Má se jednat o cestu, lemovanou veřejnými budovami a dvory mezi nimi. Na tuto trasu budou umístěny tři domy. V čele v ul. 5.května městský úřad, doplněný knihovnou, dále víceúčelový sál, stojící v jádru pozemku s kapacitou 178

sedících diváků a posledně dům pro účely základní umělecké školy, umístěný na zadní hranici pozemku. Další částí projektu jsou tři dvory. První nádvoří bude mít rušnější, tzv. městský charakter, tedy místo pro důležitá jednání nad šálkem kávy ve vybudované kavárně nebo pro shlukování hostů v nočních róbách. Druhé nádvoří bude mít podobu veřejné zahrady, klidu a odpočinku. Má sloužit i ochotníkům, kteří zde budou moci připravovat svá vystoupení, místo se tak stane dějištěm významných událostí, divadelních slavností nebo např. odpoledního programu pro rodiče s dětmi. Posledním, třetím, dvorem je již stávající zahrada u ZUŠ, sloužící jako místo pro zpříjemnění vyučování v prostředí zeleně. Tato část by měla zůstat zachovaná v nynějším stavu, jen rozšířená o parkoviště s pěti místy na krátkodobé stání. Lepší komfort pro návštěvníky úřadu a multifunkčního centra zajistí podsklepení části pozemku garážemi s kapacitou 43 míst.

V současné době město využívá křižovnický zámeček, který má pronajatý. Ovšem dle slov zastupitelů je s Křižovníky, kteří jsou zde dnes teoreticky největším developerem, trochu těžké jednání. Město se snažilo omezit zastavitelné plochy, což bylo příčinou konfliktu s Křižovníky. V předchozím územním plánu byla plocha určena k zástavbě, kterou nový územní plán zrušil. Soud však město uzemnil a uložil městu plochu obhájit jinak. Tedy s největší pravděpodobností dojde na této zastavitelné ploše k výstavbě rodinných domů v počtu 20-30 rodinných domů. Proto se město rozhodl pro variantu výstavby svého společenského sálu. Projekt je nyní ve fázi projektování.

Před pěti lety se součástí centra stala také přístavba základní školy, se kterou byl spjatý plán rozšířit školní jídelnu. Tento plán vznikl na základě rozšíření druhého stupně, které bylo dokončeno v roce 2014, kdy se kapacita zvedla celkově na cca 700 žáků. Ovšem kapacita původní jídelny měla pouze 70 míst, proto se město rozhodlo obsah jídelny zvýšit na 160 míst.

Z výše uvedeného lze soudit, že jde o velký plán a velmi náročnou investici. Nyní je plán ve fázi výběru studií, na které se podílejí zastupitelé, ale věc je převážně v kompetenci rady obce. Běží také fáze dokumentace pro územní řízení, stavební povolení a jiné potřebné náležitosti. Jedná se o velký projekt, je tedy třeba jej posuzovat i z hlediska nákladů, jak takový plán za několik set milionů korun financovat.

Dle slov zastupitelky Klimkové, která je v tomto směru optimista, je financování reálné. *„Obec má vyrovnaný rozpočet, má nějaké peníze na účtu, má možnost získat, jako obec s dobrými financemi, velmi výhodné úvěry. Zároveň disponuje řadou i hodnotných*

pozemků ve vlastnictví, které by teoreticky mohla prodat a z toho financovat, takže si myslím, že když se to všechno nakombinuje a rozfázuje, tak by na to obec mohla mít peníze,“ uvedla k danému tématu. Pokud bude možná i nějaká dotace, která přispěje k úhradě nákladů na výstavbu areálu, město o ní určitě žádat bude.

Další prioritou je úprava veřejného osvětlení, které je v některých částech města velmi nedostatečné.

Dobudovat je také třeba tzv. inženýrské sítě – kanalizaci, plynovod a vodovod, š čimž souvisí i rekonstrukce čistírny odpadních vod.

Velkým tématem v určitých obdobích jsou zde protipovodňová opatření v době příznivé pro vznik živelné pohromy – povodně. Protože se Dobříchovice rozléhají na obou březích řeky Berounky, riziko povodní je zde veliké, především po zkušenostech z roku 2002 a 2013. V plánu je tedy kontrola hrází a případně srovnání jejich úrovně a zpevnění, zajištění funkčnosti odvodů dešťových vod zejména ze svahů na pravém břehu řeky.

Dalším „menším“ bodem rozvoje je rekonstrukce zdravotního střediska, kde je obsahem instalace výtahu v budově a nátěr střechy střediska.

Město se snaží udržovat své území v čistotě, a proto rozšiřuje místa pro separovaný odpad a apeluje tak na třídění odpadu. Zavádí proto separaci kovového odpadu, sběrný dvůr a navyšuje počet kontejnerů na tříděný odpad.

Naprostou přední prioritou mezi všemi výše uvedenými je sestavení územního plánu.

4.4 Územní plán

Do roku 2021 město pracovalo s územním plánem 1996-2021. Ovšem kvůli změnám v infrastruktuře a dalšímu rozvoji zastupitelstvo obce vydalo svým usnesením nový územní plán, který nabyl své účinnosti dne 10. července 2021. Tento dokument představuje regulaci území a stanovuje podmínky pro výstavbu, co je v tom území možné a co možné není, avšak nemá za cíl, že co je možné, splnit. Tvoří pouze podmínky a čím lepší podmínky pro konkrétní věc vytvoří, tím je větší pravděpodobnost, že se věc zrealizuje.

Plán z roku 1996 určil hranice a město je od té doby nepřekročilo, naopak se je novým územním plánem u roku 2021 snažilo omezit.

Ačkoli je aktuální územní plán poměrně nový, radní Kándl nevidí oproti předchozímu územnímu plánu nějaké „zemětření“ z hlediska změn. Z jeho pohledu se jedná pouze o drobnou korekci předchozího plánu. Plán stále zachovává stejné místo centra, stejné

priority přírody, stejné propojení se sousedními obcemi a obsahuje pouze „kosmetické“ změny umožňující rozmanitější zástavby a možnosti obchodů na více místech, a nejen na jednom, kam musí všichni dojíždět autem. „Z mého pohledu je to evoluce, ne revoluce,“ podotkl v rozhovoru.

Tvůrce územního plánu, architekt Hnilička, dle radního Růžka Dobřichovice nazval sídlem na řece s východy do přírody, a to by vedení města rádo zachovalo. Radní dále podotýká, že celých 30 let to všechna zastupitelstva i rady zatím respektovaly.

Ing. arch. Pavel Hnilička rozdělil město na několik částí, pro které jednotlivě plánoval případný rozvoj a možnosti výstavby jinak s respektem k hodnotám každé oblasti.

Dle místostarosty Pánka panuje z hlediska podoby územního plánu mezi zastupiteli vcelku shoda v názorech nerozšiřovat město do okolní krajiny, ale spíše zastavit proluky ve stávajícím intravilánu. Největší neshody vnímal ohledně podlažnosti budov v těsném centru města.

Bezděk však uvádí, že nejvíce rozruchu způsobilo právě projednávání změny územního plánu a regulačního plánu centra města. Dále potvrzuje slova místostarosty Pánka o realizaci stavební činnosti na existujících plochách k zástavbě.

Ne všichni jsou však s rozhodnutím o podobě místního územního plánu spokojeni. Ku příkladu paní zastupitelka Klimková, členka Fóra občanů Dobřichovice, se domnívá, že právě územní plán je jedním z rozporů mezi Fórem a většinou zastupitelů: *„Je tam ideový rozpor mezi fórem občanů Dobřichovic a většinou zastupitelů, kteří jsou taková „stavařská lobby“, nebo velmi nakloněni tomu, že je fajn zastavovat kde co. Tomu odpovídá bohužel ten územní plán,“* podotkla v rozhovoru. Dle jejích slov územní plán nezakonzervoval stav, jak byl. Jako příklad uvádí zástavbu v ulici Pražská, kde měla být stoprocentní zástavba, tedy 100 % „betonu“ ve dvou řadách po sobě po celém obvodu ulice, ale nakonec se plán trochu umírnil, čemuž příkládá zčásti i podíl jednání Fóra. Není však proti dalšímu rozvoji obce a je například pro stavby rodinných domů tam, kde je to možné a uvádí, že není dobré tento stav zakonzervovat. *„Ale ten potenciál toho, že by tady mohly být až stovky bytů v řádu 20 let, tu asi je, ale já si myslím, že to bude vyvolávat problémy s dostupností do Prahy, s ucpaností komunikací. Může se stát, že přestane stačit stávající infrastruktura v podobě školky/školy, ZUŠky, že se tady nebude žít tak dobře,“* uvedla nakonec k územnímu plánu.

Plán byl spolufinancován z prostředků státního rozpočtu ČR a z programu Ministerstva pro místní rozvoj ČR.

Územní plán je založen na 5 hlavních heslovitých tématech:

1. Město na řece s vilovou zástavbou,
2. Ochrana volné krajiny
3. Rozvoj směrem dovnitř města v rámci daných hranic,
4. Podpora a rozvoj veřejných prostranství,
5. Možnost práce v místě bydliště.

Část Dobřichovic je charakteristická vilovou zástavbou, která se nachází na pravém břehu Berounky v lokalitě Brunšov. Protože se oblast rozvinula převážně již za první republiky, územní plán navrhuje zachovat a posílit hodnotnou povahu těchto residenčních čtvrtí. Čtvrtě jsou rozděleny do různých kategorií bydlení a pro každou z nich jsou stanovena pravidla a regulace využití tak, aby byla jejich povaha zachována.

Dalším cílem územního plánu je důsledně chránit okolní volnou krajinu. Pro splnění druhého bodu a zachování rekreačního charakteru města autoři územního plánu navrhují propojit obytné zóny s okolní přírodou, vytvořit vhodné prostupy pro pěší do lesů, obklopující území města a doplnit chybějící cesty v zastavitelném území.

Třetí bod, týkající se rozvoje veřejného prostranství, je členěn dle oblastí města a u každé je uveden podrobný rozvoj pro jmenovanou část.

První oblastí je centrum města, kde se nachází nejstarší pasáž místního veřejného prostranství a tou je část ulice 5. května zakončená malým náměstím. Ovšem na kříži ulic 5. května a Palackého se postupně modeluje nové náměstí s veřejnou vybaveností. K této oblasti přiléhá nejrušnější ulice města, kde však není nikde známo, že průjezd právě vede přes centrum Dobřichovic a nijak pro svůj titul centra nevyniká. Autoři dokumentu proto plánují rozšířit centrum o oblast, která povede podél části Pražské ulice v těsné návaznosti na centrum města, a také u vstupu do sídla.

Další částí, které se rozvoj týká je nové centrum – oblast nádraží. Návštěvníci či obyvatelé se pohodlně dopraví vlakem během 25 minut do Prahy, proto autoři územního plánu připodobňují funkci nádraží ke stanici metra, která je stejně tak jako železniční budova velkým magnetem a chtějí nádraží i jeho okolí tomu uzpůsobit.

Poslední částí, které se rozvoj týká, je tzv. obchodní ulice – ulice Pražská a Tyršova. Jedná se o dopravně nejvytíženější ulice města, a proto územní plán navrhuje proměnu části

v obou ulicích na městské obchodní třídy a pomoci tak, aby se procházející lidé cítili bezpečně a zvýšila se i intenzita využití.

Poslední hlavní téma nynějšího územního plánu má za cíl umožnit pracovní pozice pro obyvatele a vytvořit způsob využití budov tak, aby se lokalita nestala místem pouze pro bydlení, které je zcela závislé na hlavním městě Praze. Proto plán stanovuje podmínky na rozvoj obchodu, služeb a drobné výroby tak, aby nebyl narušen obytný charakter města. Jak je již výše zmíněno, územní plán je velmi zásadní a kontroverzní téma, jenž vyvolává asi největší rozruch ve vedení města. Zastupitelka Klimková má za to, že stávající koalice vidí rozvoj obce skoro bez limitů. Oproti tomu opoziční uskupení, ve kterém působí, se shodli již ve volebním programu, že by rozvoj nějaké meze mít měl, protože úroveň infrastruktury, včetně komunikací, rozvoj neumožňuje do nekonečna. Již nyní to začíná vytvářet provozní problémy pro řadu lidí v podobě ucpaných silnic, nedostatečných míst ve školce apod., tedy členové Fóra nejsou příznivci výstavby bytových domů a hlavní rozpor mezi stranami vidí v tom, že územní plán povolil více, než je záhodno. Podotýká, že ve chvíli, kdy vznikne bytový dům s obsahem např. 50-60 bytů, znamená to dalších 100 lidí, 100 aut navíc, kdežto postavit někde 15 rodinných domů je věc na opravdu dlouhou dobu. Jako příklad možné zástavby uvádí plochy kolem ulice Pražské, proti nádraží atd., kde mohou vzniknout až desítky bytových projektů. Dále také ulice Palackého, kde je dle zastupitelky plánováno nahradit jeden statek za druhým bytovými domy. Záleží však na aktivitě developerů a na tom, „jak se prodává“.

Proti tomu udává shodu ve spoustě jiných věcí. Například shodu ve výše zmíněném investičním projektu v podobě nového obecního úřadu, společenského sálu. Shoda panuje také na v rámci klíčových investic v podobě oprav komunikací, rozvoje škol, čistírny odpadních vod aj.

4.5 Rozpočet a financování města

Obec má pro financování činností rozvoje svůj vlastní rozpočet, který po přednesení návrhu a jeho projednání schvaluje zastupitelstvo města. Rozpočet během roku prochází změnami dle priorit a potřeb města.

Níže v tabulce 11 lze vidět přehled příjmů a výdajů za posledních 5 let ve srovnání schváleného a skutečného rozpočtu.

Tabulka 11 - Srovnání schváleného a skutečného rozpočtu za roky 2019 - 2023 (v Kč)

		2019	2020	2021	2022	2023
Schválený	Příjmy	78 621 000	71 805 000	74 785 000	74 865 000	107 040 000
	Výdaje	61 940 000	80 850 000	90 660 000	89 440 000	109 522 000
	Saldo	16 681 000	-9 045 000	-15 875 000	-14 575 000	-2 482 000
Po změnách	Příjmy	80 353 041	79 902 637	88 734 447	93 136 748	113 944 085
	Výdaje	59 938 430	66 621 639	85 921 587	101 605 058	114 708 957
	Saldo	20 414 611	13 280 998	2 812 860	-8 468 310	-764 872
Skutečný	Příjmy	80 353 041	79 902 637	88 734 447	93 136 748	119 018 990
	Výdaje	59 938 430	66 621 639	85 921 587	101 605 058	85 098 927
	Saldo	20 414 611	13 280 998	2 812 860	-8 468 310	33 920 063

Zdroj: vlastní zpracování, (Ministerstvo financí ČR, 2023)

Jak lze vidět, Dobřichovice se moc se zadlužeností nepotýkají a v posledním uvedeném roce disponovali přebytkovým rozpočtem. Nejvyšší výdaje město mělo v roce 2022 v hodnotě 101 605 058 Kč, čemuž odpovídá skutečnost, že jediné dluhy, které z výčtu let město mělo, bylo v roce 2022, jejichž výše činila 1 389 883 Kč. V posledním roce 2023 byl po finanční stránce pozitivní hlavně ze stránky nezádluženosti.

Podrobněji je rozpočet na konci roku 2023 rozebrán v následující tabulce 12.

Tabulka 12 - Podrobný přehled příjmů a výdajů na konci roku 2023 (v tis.)

	Schválený	Po změnách	Skutečnost
PŘÍJMY	107 040	113 944	119 019
Daňové příjmy	73 080	73 080	79 865
Nedaňové příjmy	7 066	7 066	8 693
Kapitálové příjmy	744	744	784
Přijaté transfery	26 150	33 054	29 677
VÝDAJE	109 522	114 709	85 099
Běžné výdaje	68 170	75 449	76 311
Kapitálové výdaje	41 353	39 260	8 788
SALDO			33 920

Zdroj: vlastní zpracování, (Ministerstvo financí ČR, 2023)

Dle tabulky lze říct, že město je poměrně dobře zajištěné a s pomocí dotacemi dokáže mnohé budovat a s financemi umí dobře hospodařit. Nejvíce prostředků dosáhne z daňových příjmů, a naopak nejvíce prostředků vydá při běžných výdajích.

Největší část běžného financování Dobřichovic spadá do oblasti školství a kultury, na kterou se v Dobřichovicích hodně dbá. Další část spadá na veřejné osvětlení, čistírnu odpadních vod, komunikace, inženýrské sítě aj. V letošním roce se plánuje investovat zhruba 10 milionů na vodu a kanalizaci, přičemž zdrazuje i odpadové hospodářství, proto v této položce má město nyní k dispozici 12 milionů. Od minulého i předminulého starosty zde byla snaha dělat věci hezké, např. ne všude dělat zámkovou dlažbu, která se za 20 let bude muset vyhodit a obměnit, protože to nevypadá hezky, ale třeba žulové kostky, které budou vypadat hezky i za 100 let, jak podotkl radní Kándl.

Jak zastupitelka Klimková uvádí, že obecní rozpočet limitující je. Obec má řadu obligatorních výdajů, které nemůže moc měnit a po odečtení těchto výdajů zůstává na rozvoj a investice velmi malý rozpočet odhadem kolem 8–10 milionů korun ročně. Tato částka, která by se dala nazvat penězi volnými, jež lze investovat. Pro investice do rozvoje centra, budov, komunikací, kde každá oprava může jít do desítek milionů, jsou takové peníze velmi malé, které nestačí.

Radní Kándl proto s rozdělováním peněz pro obce spokojený není. *„Myslím si, že ta obec pokryje své náklady a má ztíženou manévrovací schopnost, kterou to může usměrnit. V důsledku to znamená, že často se nemůžou dělat ty nejpotřebnější věci a dělají se nějaké věci, na které ty peníze zrovna jsou, neefektivita,“* uvedl v rozhovoru.

Zastupitel Bezděk ale konstatuje, že stávající systém rozpočtového určení daňových výnosů je pro město Dobřichovice přijatelným celospolečenským kompromisem a umožňuje mu zajistit základní zdroje pro jeho dlouhodobý rozvoj a pokrytí potřebných činností a funkcí, ale jak dodává, peněz může být vždy více.

Dle slov místostarosty Pánka Dobřichovice při změně rozpočtového určení daní přišly o cca 17 milionů ročně, což je nemalá částka, avšak město se naučilo poradit si i s nižším příjmem. Díky tomu je ale závislé na dotacích, jejichž systém zastupitelé kritizují.

Velkou část financí je zajisté třeba na aktuální velký projekt komplexu radnice a dalších budov, které budou tvořit z velké části dotace. *„Máme starostu, který je velmi spořivý a nerozhazuje peníze. Takže na to máme nějaké prostředky, ale samozřejmě ta stavba je daleko někde jinde. Máme nějaké domy, pozemky jako obec, tak to je část toho financování a ve třetině se počítá taky s dotacemi,“* potvrdil Kándl. Jak bylo již zmíněno, ani radní Kándl není se systémem dotací spokojený. Uvádí, že město hospodaří s cirkou 100 miliony a 90 % z toho má na provoz, tedy v realitě hospodaří s 10 miliony a vše ostatní je třeba

financovat z dotací. „*A teď někdo nahoře vymyslí, že ty obce potřebují třeba hasičský vůz nebo ČOVku, ale my ji teď nepotřebujeme, ale potřebujeme ty peníze na něco jiného. Takže nám by samozřejmě mnohem víc vyhovovalo, kdybychom dostali balík peněz, který si můžeme usměrnit podle těch našich požadavků,*“ pokračuje radní Kándl. Na druhou stranu tento postoj státu chápe při vzpomínce na 90. léta. V té době byly bohaté obce, s bohatými obyvateli, které na tehdejší systém zbohatly, protože daň šla přímo tam. Kdežto v obcích, kde byli chudí obyvatelé, nepostavili třeba ani chodník. Tedy stát vezme peníze vlastně všem a poté je přerozdělí. Ten dotační systém není vhodný ve smyslu toho, že stát nemůže vědět, co konkrétně která obec potřebuje. Tedy bylo by vítané, kdyby obec velikosti Dobříchovic dostaly určitý obnos peněz, které by následně mohla rozdělit dle svých priorit. Tomu přitakává zastupitelka Klimková, jež uvedla příklad, že pokud jsou v módě např. cyklostezky, tak jich obec může postavit třeba pět, ale město potřebovalo školu a dříve, než dotace na školy začaly, tak ji starosta města postavil z vlastních peněz. Uvádí, že obce by jistě uvítaly, kdyby mohly o těchto penězích rozhodovat a nemuseli jít cestou „Mám nějaké peníze a sháním dotace, abych mohl aspoň něco udělat, i když to vlastně vůbec nepotřebuju.“

Na situaci z 90. let zavzpomínal i radní Růžek, který konkretizoval obec Okoř, kam se přestěhovalo několik milionářů a multimilionářů, kteří své daně odvedli do své obce a vytvořili si tam tzv. ráj na zemi v podobě parkuru, plaveckého bazénu apod. To bylo ovšem trnem v oku menším obcím jako jsou Černolice, Vonoklasy apod. Vláda tenkrát usoudila, že prosperujícím obcím vezme 20 % a ty podle nějakého klíče přerozdělí, aby se dostalo i na obce, které na tom byly finančně hůř. V té době Dobříchovice patřily k těm bonitním, tím pádem přišly o jednu pětinu svého rozpočtu. Jak Růžek uvedl „*Mohu s tím nesouhlasit, ale tady vyšší vede.*“

5 Zhodnocení výsledků

Bakalářská práce měla dle zadání tři stanovené cíle. První z nich dával za úkol charakterizovat socioekonomické ukazatele obce. Město Dobřichovice se potýká s nárůstem obyvatel zejména v důsledku migrace díky své poloze v blízkosti hlavního města Prahy. Ačkoli se jedná o obec s titulem města, stále svou polohou a prostředím vykazuje známky vesnice, což mnozí pokládají za ideální kompromisní variantu a zájem o bydlení v Dobřichovicích tím vzrůstá. Město však má své limity, a proto se snaží dodržet své územní hranice a tím zamezit dalším výstavbám, které by mohly díky nově přichozím vlnám snížit kvalitužití. Obec disponuje rozpočtem v kladných hodnotách, tedy se snaží život zde stále zdokonalovat a udržet na úrovni, při které se všem zdejšími žije tak dobře. Život zde zpřijemňuje také kulturní dění, které obec pro své obyvatele aktivně zajišťuje.

Druhým cílem této práce bylo identifikovat aktéry politického procesu v obci. Protože zastupitelstvo města je složeno aktéry, kteří působí i v dalších orgánech, pozornost se ubírá zejména na něj. Na politické aktivitě na komunální úrovni se podílí tři uskupení – ODS a nezávislí kandidáti, „Společně pro Dobřichovice“ a opoziční strana Fórum občanů Dobřichovice. Sdružení spolu spolupracují, předkládají si své názory a dokážou vždy dojít k nějakému kompromisu, ačkoli spolu ze začátku mnohdy nesouhlasí. Opoziční strana zde plní svou funkci plnohodnotně a koaliční straně oponuje aktivně. Svým kritickým postojem tak přináší nové pohledy na věc a snaží se prosadit návrhy a možnosti, které koalice nevidí. Hlavní slovo zde má rada obce v čele se starostou.

Třetí cíl dával úkol definovat charakter rozhodovacího procesu místní samosprávy v oblasti rozvoje. Ve městě Dobřichovice žijí skoro 4000 obyvatel na jehož rozvoj finanční prostředky z vlastních zdrojů nejsou dostačující. Ačkoli je pro mnoho zastupitelů místní komunální politiky dotační systém České republiky nešťastně nastavený, město se bez dotačních prostředků neobejde a mnoho rozvojových priorit tak závisí na dotacích.

Z následujících informací vyplývá odpověď, proč mnoho lidí chce žít právě v Dobřichovicích. Je zde skvostná příroda s povodím Berounky, na jejichž hodnoty město dbá, také s noblesním zámečkem a obsáhlou vybaveností, která mnohým ušetřuje cestu do hektického hlavního města Prahy.

6 Závěr

Stěžejními cíli bylo charakterizovat socioekonomické ukazatele a jejich vliv na vývoj a fungování místní samosprávy, identifikovat aktéry politického procesu v obci a definovat charakter rozhodovacího procesu místní samosprávy v oblasti rozvoje.

Z pohledu na populaci město obývá 4000 obyvatel, z čehož jsou lidé spíše středního věku, protože průměrný věk zde nabývá hodnoty kolem 40 let a má stále rostoucí tendenci. Na základě rozhovorů se zastupiteli místní komunální politiky a provedených průzkumů zaměřených na názory obyvatel lze soudit, že ve městě panují rozpory z hlediska růstu počtu obyvatel, který je způsobený zejména migrací, a to se mnohým místním nezamlouvá. S růstem obyvatel vzniká zvýšený počet staveb, které sice nepřekračují hranice intravilánu, ale zastavují prostory uvnitř města, což mnozí také nesou velmi nelibě. Dalším podnětem rozporu je doprava, která je, stejně jako předchozí spory, zapříčiněná právě růstem obyvatel. Město se situaci snaží řešit již mnoho let, ale zatím způsob, jak intenzitu dopravy snížit nenašlo. Na co si obyvatelé Dobřichovic nestěžují je občanská vybavenost města. Obec zajišťuje služby v mnoha oblastech a ušetřují tak svým obyvatelům cestu do hlavního města Prahy. Mohou zde využívat služby obchodů různých odvětví, služby, které pečují o zdraví nebo krásu obyvatel, zařízení zajišťující vzdělání, zdravotnická zařízení a mnoho dalšího.

Analýzou orgánů města bylo zjištěno, že ve městě působí celkem tři politická uskupení. včetně opoziční strany a koaliční strany. Strany spolu dle slov zastupitelů dokáží spolupracovat, ačkoli se mnohdy ve svých pohledech na věc neshodnou. Uskupení vznikly na základě kandidátních listin, které byly sepsány na základě vzorů z minulých let, kdy se sestavení ujal jeden lídr a listinu zajistil. U všech uskupení se vždy podařilo kandidátní listinu naplnit, nejvíce tlaku bylo však na poslední místa.

V zastupitelstvu obce má nejvíce mandátů strana ODS a nezávislí kandidáti, což je velmi znát na politickém rozhodování. Strany spolu dle slov zastupitelů dokáží spolupracovat, ačkoli se mnohdy ve svých pohledech na věc neshodnou. Hlavní slovo a iniciativu zde však přebírá rada v čele se starostou obce. Největší spory vznikají zejména při jednání ohledně územního plánu, se kterým jsou ne všichni spokojeni a snaží se o uplatnění svých představ o zástavbách a další problematice této oblasti.

Z práce je také zjevné, že ačkoli se může zdát, že komunální politika je podružná a vykonávat ji může každý, není to tak úplně pravda. V orgánech města jsou lidé, kteří musí

mít obrovskou vůli a vztah k území, o kterém rozhodují. Ke svému stálému zaměstnání si přibírají další povinnosti a zároveň velkou odpovědnost zajistit svým sousedům klidné a spokojené žití v jejich místě života, a proto jim patří velká poklona k této činnosti a obdiv, že se rozhodli konat něco smysluplného pro druhé.

V otázkách rozpočtu tak významné spory nenastávají. Obec disponuje rozpočtem s kladnými hodnotami a nepotýká se se zadlužeností, se kterou se setkala v posledních 5 letech pouze v roce 2022. Financování je však závislé na dotacích, díky kterým město může dále vzkvétat. Mnozí ale dotační systém vnímají jako špatně nastavený a raději by využívali dotace takovým způsobem, kdyby stát dal obcím určitou částku peněz, které by obec investovala podle svých potřeb.

Z uvedeného vyplývá, že život v Dobřichovicích není idylický jen díky krásnému prostředí v přírodě a ideální poloze, ale především díky lidem, kteří mají snahu dosáhnout úrovně idylického života v tomto městě.

7 Seznam použitých zdrojů

- Balík, Stanislav. 2009.** *Komunální politika - obce, aktéři a cíle místní politiky*. Praha : Grada Publishing, a. s., 2009. ISBN 978-80-247-2908-4.
- Český statistický úřad.a. 2024.** *Český statistický úřad*. [Online] 28. únor 2024. [Citace: 28. únor 2024.] <https://www.czso.cz/csu/czso/domov>.
- Český statistický úřad.b. 2023.** Česká republika od roku 1989 v číslech - aktualizováno 12. 12. 2023. *Český statistický úřad*. [Online] 12. prosinec 2023. [Citace: 28. únor 2024.] https://www.czso.cz/documents/10180/196622046/32018123_0201.pdf/cbfa690b-d204-49dc-89e3-9941df3688a8?version=1.1.
- Čmejrek, Jaroslav, Bubeníček, Václav a Čopík, Jan. 2010.** *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. Praha : Grada Publishing, a. s., 2010. ISBN 978-80-247-3061-5.
- Dobřichovice. 2024.** Oficiální stránka města Dobřichovice. *Oficiální stránka města Dobřichovice*. [Online] Galileo Corporation s. r. o., 5. březen 2024. [Citace: 6. březen 2024.] <https://www.dobrichovice.cz/>.
- Finanční správa. 2024.** Rozpočtové určení daní. *Finanční správa*. [Online] 1. leden 2024. [Citace: 6. březen 2024.] <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/danovy-system-cr/rozpoctove-urceni-dani>.
- Google Mapy.** Mapy Google. *Mapy Google*. [Online] [Citace: 1. Březen 2024.] <https://www.google.cz/maps/place/Dob%C5%99ichovice,+252+29+Dob%C5%99ichovice/@49.9221185,14.2387572,13z/data=!3m1!4b1!4m6!3m5!1s0x470b986193808361:0x400af0f6614f390!8m2!3d49.9274969!4d14.2747019!16s%2Fm%2F02q8sr3?entry=tту>.
- Hnilička, Pavel. 2024.** Územní plán. *Oficiální stránky města Dobřichovice*. [Online] 5. březen 2024. [Citace: 8. březen 2024.] <https://www.dobrichovice.cz/samosprava/uzemne-planovaci-dokumentace/>.
- Chmelík, Václav JuDr. a Váňa, Lukáš JuDr. Mgr. Ph.D. 2022.** Hospodaření s majetkem obce. [autor knihy] Svaz měst a obcí České republiky. *Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách 2022*. Praha : Svaz měst a obcí České republiky, 2022.
- Janák, Luboš Mgr. 2019.** Strategický plán města. *Oficiální stránky města Dobřichovice*. [Online] 19. únor 2019. [Citace: 28. únor 2024.] https://www.dobrichovice.cz/e_download.php?file=data/editor/162cs_2.pdf&original=SP_DOBRICHOVICE_2023.final.pdf.
- Kypetová, Jaroslava Ing. Ph.D. a Mareš, Jan Ing. MPA LL.M. 2022.** Finance a rozpočet. [autor knihy] Svaz měst a obcí České republiky. *Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách v roce 2022*. Praha : Svaz měst a obcí České republiky, 2022.
- Město Dobřichovice. 2024.** Průzkum názorů občanů Dobřichovice. *Oficiální stránky města Dobřichovice*. [Online] 13. březen 2024. [Citace: 14. březen 2024.] <https://www.dobrichovice.cz/mesto/pruzkum-nazoru-obcanu-dobrichovic-1/>.
- Ministerstvo financí ČR. 2023.** MONITOR. *MONITOR*. [Online] 31. prosinec 2023. [Citace: 14. březen 2024.] <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00241181/prehled?rad=t&obdobi=2311>.
- Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. 2016.** Informační letáky Územní plánování v České republice. *Ministerstvo pro místní rozvoj ČR*. [Online] 2016. [Citace: 5. březen 2024.] https://mmr.gov.cz/getmedia/a0b9cdcb-a7b0-4950-ab00-24d38b47cf07/MMR_letak_Uzemni-planovani_CZ-07-2016.pdf.aspx?ext=.pdf.
- Ministerstvo životního prostředí. 2008.** Povodňové plány. *Ministerstvo životního prostředí*. [Online] 2008. [Citace: 5. březen 2024.] https://www.mzp.cz/cz/povodnove_plany.

Mottlová, Ivona Mgr. 2022. Základní principy fungování obce a jejích orgánů. [autor knihy] Svaz měst a obcí v České republice. *Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách 2022*. Praha : Svaz měst a obcí v České republice, 2022.

Pavlík, Marek a kolektiv autorů. 2014. *Jak úspěšně řídit obec a region*. Praha : Grada Publishing, a. s., 2014. ISBN 978-80-247-5256-3.

Peková, Jitka a Jaroslav, Pilný. 2002. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha : ASPI Publishing, s. r. o., 2002. ISBN 80-86395-21-9.

Portál veřejné správy. 2023. Rejstřík orgánů veřejné moci. *Portál veřejné správy*. [Online] 20. prosinec 2023. [Citace: 1. březen 2024.] https://portal.gov.cz/organy-verejne-moci/?razeni=&ovm_kod_kategorie=KO167&ovm_kod_pravni_formy=811&page=2.

Provazníková, Romana. 2015. *Financování měst, obcí a regionů - teorie a praxe*. 3. Praha : GRADA Publishing, a. s., 2015. str. 11. ISBN 978-80-247-5922-7.

Přichystal, Aleš Mgr. a Maštálka, Martin Ing. Ph.D. 2022. Územní a strategické plánování rozvoje obce. [autor knihy] Svaz měst a obcí České republiky. *Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách v roce 2022*. Praha : Svaz měst a obcí České republiky, 2022.

Stavební zákon. 2021. Zákon č. 283/2021 Sb. stavební zákon. *Zákony pro lidi*. [Online] 13. červenec 2021. [Citace: 5. březen 2024.] https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2021-283/zneni-20240101#p334_p334-1.

Vodní zákon. 2001. Zákon č. 98/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon). *Zákony pro lidi*. [Online] 28. červen 2001. [Citace: 5. březen 2024.] <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-254?text=povod%C5%88ov%C3%BD%20pl%C3%A1n>.

VOP Dolní Bousov s. r. o. 2024. Povodňové plány. *Povodňový portál*. [Online] 11. březen 2024. [Citace: 11. březen 2024.] <https://povodnovyportal.cz/povodnove-plany>.

Zákon č. 128/2000 Sb. 2000. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení). 2000. 128/2000.

Zákon č. 250/2000 Sb. 2000. Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. *Zákony pro lidi*. [Online] 7. červenec 2000. [Citace: 5. březen 2024.] <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-250?text=detail>.

8 Seznam obrázků, tabulek, grafů a zkratek

8.1 Seznam obrázků

Obrázek 1 - Schéma veřejné správy	13
Obrázek 2 - Jednotlivé fáze rozpočtového procesu včetně oprávněných orgánů	28
Obrázek 3 - Dobřichovice na mapě.....	31
Obrázek 5 - Vlajka města Dobřichovice.....	35
Obrázek 4 - Znak města Dobřichovice.....	35
Obrázek 6 - SWOT analýza dle Strategického plánu 2019–2025	53

8.2 Seznam tabulek

Tabulka 1 - Přehled obcí dle jednotlivých úrovní v číslech	15
Tabulka 2 - Přehled obcí dle míry přenesené působnosti	17
Tabulka 3 - Počet členů zastupitelstva dle členů obyvatel	19
Tabulka 4 - Schéma běžného rozpočtu.....	26
Tabulka 5 - Schéma kapitálového rozpočtu.....	27
Tabulka 6 Vývoj průměrného věku obyvatel Dobřichovic mezi lety 2013-2023.....	33
Tabulka 7 - Přehled uskupení orgánů obce – vlastní zpracování dle dat ČSÚ.....	37
Tabulka 8 - Přehled volební účasti aktivní i pasivní ve 3 posledních volebních obdobích.	38
Tabulka 9 - Přehled členů současného zastupitelstva z hlediska působení v místní komunální politice a aktuální příslušnosti k roku 2024 (v letech).....	42
Tabulka 10 - Přehled dotazovaných respondentů z hlediska věku, pohlaví, vzdělání, délky pobytu a spokojenosti žití ve městě za roky 2010, 2018 a 2022.....	45
Tabulka 11 - Srovnání schváleného a skutečného rozpočtu za roky 2019 - 2023 (v Kč)...	61
Tabulka 12 - Podrobný přehled příjmů a výdajů na konci roku 2023 (v tis.).....	61

8.3 Seznam grafů

Graf 1 - Vývoj počtu obyvatel města Dobřichovice mezi lety 2013–2023.....	32
Graf 2 - Vývoj obyvatel dle přírůstku v letech 2013–2022.....	34

8.4 Seznam použitých zkratk

např. – například

č. – číslo

apod. – a podobně

ČR – Česká republika

CHKO – chráněná krajinná oblast

tzv. - takzvaně

ZUŠ – základní umělecká škola

aj. – a jiné

SŠ – střední škola

VŠ – vysoká škola

EU – Evropská unie

9 Přílohy

9.1 Příloha 1 – Otázky k rozhovorům

1. Co Vás vedlo ke vstupu do samosprávy? Jak jste se dostal(a) na kandidátní listinu? Jaká jste měl(a) očekávání? Splnila se ta očekávání?
2. Jak se vytvářela kandidátní listina, za kterou jste kandidoval(a)? Byl problém ji naplnit? Jak se určovalo pořadí kandidátů na listině?
3. Pokud jste měli předvolební program, kdo ho psal (vytvářel)? Jen kandidáti na předních místech listiny? Všichni kandidáti?
4. Jak se po volbách tvořilo vedení města (rada)?
5. Cítíte ve městě významné rozpory ohledně rozvoje? Případný růst počtu obyvatel? Investice? Jiné?
6. Populace města je zvyšována spíše přirozeně či migrací? Jaký je mezitím poměr?
7. Otázka na části územního plánu ohledně hlavních témat – jak se tato plánovaná plnění zrealizovala, realizují nebo budou realizovat?
8. Územní plán z roku 2021 počítá s dalšími plochami zástavby. Kde vidíte Dobřichovice (nejen) z hlediska počtu obyvatel za 5 či 10 let?
9. Vidíte limity rozvoje obce či růstu obyvatel? Např. občanská vybavenost apod.?
10. Jaká zásadní změna či úprava města je plánována v nejbližší době? Jaké finance na ně použijete a vztáhne se na to i nějaká dotace?
11. Jste spokojen(a) se současným rozdělováním peněz pro obce? Rozpočtové určení daní, daň z nemovitostí, systém dotací pro obce apod.? Pokud máte nějaké výhrady či návrhy na zlepšení, jaké?
12. Kam spadá největší část běžného financování? Do jaké oblasti?
13. Kdo je iniciátorem rozhodování samosprávy o rozvoji (investicích)? Starosta, rada, zastupitelé, místní spolky, úředníci městského úřadu, občané, ...?
14. Probíhají v Dobřichovicích jednání zastupitelů před samotným veřejným zastupitelstvem? Pracovní jednání zastupitelů apod.? Pokud ano, jaký mají účel? Před každým zastupitelstvem či např. před schvalováním rozpočtu či nějaké významnější investice?

9.2 Příloha 2 – Rozpočtové určení daní

Schéma rozpočtového určení daní od 1. 1. 2024

